

Z lučkami iz Šempolaja v Trnovco

Dežela mora izplačati prispevek za obnovo Butkovičeve domačije

Po tesni končnici Breg boljši od Bora Radenske

Spinning®, PILATES, TRX, Kangoo Jumps, Zumba, Insanity, DNK analize, Ples v parih z Julijo Kramar, nordijska hoja, Gymstick

Obrtna cona Solkan (50m levo čez mejo po Via degli Scogli).
Tel.: 00386 41 250 436
www.zdravogibanje.si

Primorski dnevnik

NEDELJA, 18. NOVEMBRA 2012

Št. 272 (20.595) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

Ne bi veljalo mladim prisluhnuti?

IVAN ŽERJAL

»Če bi vi poslušali naš glas, bolje bi bilo za vse nas« to je napis na transparentu, ki je prekrival steno ene od učilnic tržaškega tehniškega zavoda Žige Zoisa, kjer so se dijaki v četrtek odločili za t.i. »soupravo«, v okviru katere so v prejšnjih dneh skupaj s profesorji poglobljali vprašanja o zakonskih predlogih o stabilnosti javnih financ in šolski avtonomiji ter o položaju slovenskega šolstva v Italiji.

»Souprava« utegne v prihajajočem tednu zaživeti tudi na kaki drugi šoli, prav tako pa bi se nekateri lahko odločili za kako ostrejšo obliko protesta proti varčevalni politiki, ki prizadene tudi šolstvo. Nič novega, boste rekli, saj se podobne pobude ponavljajo vsako jesen. Tudi sam sem z določeno mero skepse spremljal sredino manifestacijo po tržaških ulicah, prav tako sem tudi sam imel petnajst let in sem večkrat stopil na ulico, čeprav sploh nisem bil goreč zagovornik zasedb, stavk in manifestacij (prej nasprotno), zato vem, da so slednje mešanica marsičesa, od idealizma in iskanja pustolovščine pa do enostavne želje, da izgubiš nekaj ur ali dni pouka.

Vendar bi se po drugi strani veljalo zamisliti ob omenjenem napisu na transparentu v učilnici zavoda Zois. Sam vidim v njem zaskrbljenost ob politiki, ki cilj zasleduje ne glede na možnost, da cele kategorije utegnejo ostati odrezane od blagostanja, pravic in samega upanja v boljšo prihodnost. Pri tem pa ne poslušaj nikogar, še najmanj mladih, ki v življenje stopajo z veliko manj gotovosti in zaupanja kot njihovi starši. Morda bi bil čas, da bi se v dobi, ko prevladuje neko stalno govorjenje (bolje rečeno besedičenje), ustavili in jim prisluhnili.

BLIŽNJI VZHOD - Izraelci in Palestinci nadaljujejo napade

Izrael pripravljen na invazijo Gaze

GAZA - Izraelci so včeraj nadaljevali z obstreljevanjem območja Gaze; v napadu so med drugim zadeli in uničili sedež Hamasove vlade. Mirovali niso niti Palestinci, saj je izraelski protiraketni sistem tik pred Tel Avivom v zraku uničil raketo. Izraelska vojska je tudi zaprla glavne ceste okrog Gaze in razglasila vojaško območje, kar je po oceni opazovalcev znak, da Izrael izgublja potrpljenje s palestinskim raketenjiranjem in da se država najverjetneje pripravlja na prvo kopensko ofenzivo po letu 2008. Izrael so k prekinitvi ognja včeraj pozvali Egipt, Turčija, Afganistan, Tunizija in Iran. Ameriški predsednik Barack Obama pa je v telefonskem pogovoru z izraelskim premierom Benjaminom Netanyahujem poudaril, da ima Izrael pravico do samoobrambe.

Na 27. strani

SSG - Ob 110-letnici Dramatičnega društva

Slovesnost ob harfah in Černigojevih lesorezih

TRST - Petek je bil v Kulturnem domu prazničen: ob prvi premieri so proslavili tudi 110-letnico Dramatičnega društva

ob glasbeni spremljavi harf in odprtju razstave Černigojevih restavriranih lesorezov.

Na 3. strani

VARČEVANJE Protesti v Sloveniji in Italiji

LJUBLJANA, RIM - Kongresni trg v Ljubljani so včeraj za dobri dve uri preplavili demonstranti, ki nasprotujejo varčevalnim ukrepom, ki poslabšujejo kakovost življenja prebivalstva, od vlade pa zahtevajo, naj ne ruši socialne države. Demonstracij se je po ocenah organizatorjev udeležilo okoli 30.000 ljudi, minile pa so brez incidentov.

Italijanski učenci, dijaki in študenti pa so se včeraj v znamenje protesta proti varčevanju v izobraževanju odpravili na ulice več italijanskih mest. Med drugim so izpostavili dejstvo, da so se šolnine na italijanskih univerzah v zadnjih desetih letih zvišale za 75 odstotkov.

Na 2. in 27. strani

Finančna straža odkrila mednarodno goljufijo

Na 4. strani

Predstavitev zbornika o aleksandrskih

Na 5. strani

Kako se soočiti z divjimi prašiči

Na 5. strani

V Gorici spet odprli Tržaško cesto

Na 17. strani

Goriška leva sredina cilja na 8000 volivcev

Na 19. strani

Tirolski večer z Denisom Novatom

PETEK, 23. novembra, ob 20. uri

Za rezervacije: 00386 41 326 642

EMONEC Vanganelška cesta 20, Koper

Odkup zlato Novo
Poštenost in transparentnost

Kupimo rabljeno zlato, srebro in platino

NOVO - Fernetiči, 14 Tel. 040 2602853

S tem kuponom dobite 5% več pri ocenitvi vaših predmetov. Certificirana elektronska tehnična Plačamo na stotino grama

Fernetiči, 14
Drevored Miramare, 11
Ulica Vergerio, 9
Žavlje (blizu bencinske črpalke H6)
Tržič - Drevored San Marco, 23

FIL - SPORT
SEŽANA - Cesta na Polane 43
Tel: +386 5 7300 800

FITNES TECHNOGYM
(odprt vsak dan, trenerji fitnesa z licenco)

PILATES
(vodi Katja Filipčić, pilates instruktor)

SAVNA SOLARIJ MASAŽE

Kantina PIZZE
JEDI PO NAROČILU
(+386 41 626 433
Kraška ulica 6c, Sežana

DISCOUNT MATERASSI

PROMOCIJSKA CENA ZA

Ležišče lateks - višina 20 cm	€ 299,00 - enop.	€ 598,00 - dvop.
Ležišče ortopedsko vzmeti	€ 238,00 - enop. € 476,00 - dvop.	-50% € 119,00 - enop. € 238,00 - dvop.
Ležišče ločene vzmeti	€ 498,00 - enop. € 996,00 - dvop.	-50% € 249,00 - enop. € 498,00 - dvop.
Ležišče memory foam	€ 698,00 - enop. € 1.396,00 - dvop.	-50% € 349,00 - enop. € 698,00 - dvop.
Vzglavniki lateksa in memory foam	€ 98,00 preobleka proti pršicam	-50% € 49,00
Električni počivalnik	€ 1.590,00	-50% € 790,00

Trst, ul. Rossetti, 6 na vogalu z ul. Giotto Tel.: 040.37.11.35

Delovni čas: pon. 15.45 - 19.30 tor. - sob. 9.15 - 12.45 in 15.45 - 19.30

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Prva premiera in 110-letnica Dramatičnega društva

»Moči umetniške izpovedi se ne da zatreti ali ustaviti«

TRST - »Vsaka premiera je praznik, ki dokazuje, da se moči umetniške izpovedi ne da zatreti ali ustaviti,« je množico gostov in abonentov, ki so se v petek zbrali v Kulturnem domu, nagovorila predsednica upravnega sveta Slovenskega stalnega gledališča Maja Lapornik. V petek pa je bil praznik celo dvojen, saj so v kulturnem hramu proslavljali prvo premiero v letošnji gledališki sezoni - na odru je zaživela drama Vinka Möderndorferja *Vaje za tesnobo* - in hkrati 110-letnico ustanovitve Dramatičnega društva v Trstu, prve poklicne gledališke skupine, ki je postavila temelje našemu gledališču.

Ob spremljavi nežno melodičnih keltskih harf kvinteta gojenk Glasbene matice pod mentorstvom prof. Tatjane Donis je umetniški svetovalec SSG Danijel Malalan pozdravil ugledne goste, med katerimi so bili slovenska ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak, državni sekretar na ministrstvu za izobraževanje Aleksander Zorn, generalni konzul RS v Trstu Dimitrij Rupel, senatorka Tamara Blažina, predsednica tržaške pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat, predsednik tržaškega pokrajinskega sveta Maurizio Vidali, tržaška podžupanja Fabiana Martini, dolinska županja Fulvia Premolin, repentabrski župan Marko Pisani ter predsednika SSO in SKGZ Drago Štoka in Rudi Pavšič.

Lapornikova je uvodoma poudarila, da jim sedanjí negotoví časi ne jemljejo volje do dela, kljub temu, da vodijo v odrekanje in siromašenje ponudbe. Sicer pa je vsakodnevno soočanje z vse skromnejšimi prispevki postalo skorajda neuresničljiv maraton. »Danes ste tu v znak podpore gledališču in našemu delu, ki postaja prava vaja za tesnobo. Gledališče nam kaže kanček svetlobe v tej sodobni tesnobi in vabi, da jo skupaj presežemo in o njej spregovorimo.«

Želimo, da bi se Slovenci, tam kjer živijo, počutili dobro in domače ter v prijateljskih odnosih z večinskim prebivalstvom, je v imenu slovenske vlade voščila ministrica Novakova. »Žalosni smo, ko slišimo, da se srečujete s finančnimi problemi in da, tako kot drama, ki ste jo izbrali za uvod v sezono, čutite tesnobo.« SSG-ju je hkrati voščila, da bi uspelo prebroditi krizo, kajti gledališče je kulturna ustanova v oporo slovenstvu, ki opravlja pomembno povezovalno vlogo. »Čim manj tesnobe, pa tudi veliko gledalcev iz Slovenije, da bo gledališče še mesto srečevanja, kulturne obogatitve in gojenja medsebojnih odnosov.«

Da je slovensko gledališče za naše mesto pravi biser, je ponosno povedala podžupanja Martinijeva. Temu skupnemu biseru, je voščila, da bi še vedno predstavljal prostor, kjer si naši dve osrednji skupnosti prisluhneta, se pogovarjata in skupaj ustvarjata. »Naložba v kulturo je pomembna in tačas velja za pogumen izziv. Vendar vsi vi dokazujete, da verjamate vanj, v prostor torej, kjer se močno izraža

več fotografij na www.primorski.eu

Petkovega praznovanja se je udeležilo več uglednih gostov, ki so si v pritličnih prostorih lahko ogledali razstavo restavriranih lesorezov Avgusta Černigoja. Za glasbeno kuliso so poskrbele mlade harfistke Glasbene matice

KROMA

slovenska identiteta,« je pozdravila tudi pokrajinska prva dama Bassa Poropat. Državni sekretar Zorn pa je na koncu dodal, da je naše gledališče izjemno kakovostno in zakoreninjeno v slovenskem prostoru. »Obljubim, da bomo naredili vse, da ne bi vi prekinili delovanja. Mi vas podpiramo.«

V dvorani so gledalce nato pričaka-

le *Vaje za tesnobo*, v pritličju pa so si po predstavi lahko ogledali še razstavo obnovljenih lesenih intarzij Avgusta Černigoja iz leta 1964, ki so doslej krasile stene male dvorane Kulturnega doma. Potreben restavratorski poseg je omogočila družba KB 1909, delo pa je opravil mojster Edoardo Pirusel. (sas)

PRISPEVKI

Novelli tožil Dom

ČEDAD - Deželni svetnik Ljudstva svobode Roberto Novelli se je po poročanju dnevnika Messaggero Veneto v četrtek podal k čedajskim orožnikom in vložil tožbo proti slovenskemu kulturnemu in verskemu listu Dom ter njegovemu odgovornemu uredniku Marinu Qualizzi. Vzrok za tožbo naj bi bilo poročanje 15-dnevnika, ki ga v Benečiji izdaja zadruga Most.

Deželni svetnik, ki sedi tudi v čedajskem občinskem svetu, je prepričan, da je članek, ki je izšel 31. oktobra, žaljiv in obrekovalen. V njem je anonimni avtor obžaloval, da je Montijeva vlada krčila sredstva, namenjena gospodarskemu razvoju videmskih občin, v katerih živijo tudi Slovenci. Za 31% rez pa naj bi bil kriv tudi Novelli, ki se že več let »bori proti državnemu financiranju slovenske manjšine«.

Desnosredinski svetnik zavrača obtožbe in zatrjuje, da mu je usoda dolin pri srcu in da si prizadeva za ovrednotenje njihove kulturne in jezikovne raznolikosti ... »kar je nekaj drugega kot enačenje vseh prebivalcev s slovensko narodno in jezikovno manjšino«.

BARICH

di Mariano Kerpan & Figli Snc

ul. Gambini 55/b - 34141 Trst TS

Tel. 040395090 - Fax 040943771

info@barichascensori.it

www.barichascensori.it

Dvigala

Dvižne ploščadi

Servis in popravila

Klicni center 24 ur na dan

**MOŽNOST ODBITKA IRPEF 50%
ZNIŽANA STOPNJA DDV (4%)**

Laurenti Stigliani

UL. GINNASTICA, 7 - TEL. 040/774242
L. SANTORIO, 4 - TEL. 040/772770

VSAKOVRSNA DARILA

ZLATARNA * SREBRO

Od vedno dvigujemo in izmenjujemo zlato...
Ocenjujemo dediščine

Zajamčimo diskretnost

Tudi s predhodnim dogovorom

FINANČNA STRAŽA - Z operacijo Čisto dizelsko gorivo odkrili mednarodno goljufijo

Gorivo uradno šlo v Srbijo, dejansko pa v Slovenijo

S tem vpleteni niso plačali trošarin v višini 2,6 milijona evrov - 14 preiskovanih, za zapahi slovenski državljan

Gorivo je formalno potovalo v Srbijo, v resnici pa se je ustavilo v Sloveniji, se pravi znotraj meja Evropske unije in ni bilo treba plačati trošarin. Tako je mednarodni združbi uspelo zadržati in prodati na ozemlju EU kakih 3,2 milijona litrov dizelskega goriva, ki je bilo uradno namenjeno v Srbijo ter se pri tem izogniti plačilu 2,6 milijona evrov trošarin. Donosen posel pa se je po dveletni preiskavi končal po zaslugi tržaškega pokrajinskega poveljstva finančne straže in tržaškega urada italijanske carinske uprave, ki sta v sodelovanju s slovenskimi organi ter organi drugih držav prišla na sled združbi.

Rezultate operacije, poimenovane Čisto dizelsko gorivo (Gasolio pulito), so včeraj dopoldne na sedežu pokrajinskega poveljstva finančne straže orisali pokrajinski poveljnik general Pier Luigi Mancuso, načelnik oddelka davčne policije polkovnik Claudio Bolognese, načelnik skupine za varstvo prihodkov podpolkovnik Piergiorgio Samaja in direktor tržaškega carinskega urada Antonio Di Noto s sodelavci. Vse skupaj se je začelo pred dvema letoma, ko se je v okviru redne izmenjave informacij med slovensko in italijansko carinsko upravo porodil sum, da v zvezi z nekaterimi žigi carine na slovensko-hrvaškem mejnem prehodu Obrežje nekaj ni v redu oz. da so žigi ponarejeni.

Stekla je preiskava, ki jo je v Italiji vodil namestnik tožilca Federico Frezza in na podlagi katere so odkrili, da je v obdobju 2009-2010 prišlo kar do 103 lažnih prehodov meje. Dizelsko gorivo so s sistemami, ki so jih vozili povečini slovenski državljanji, dejansko odvažali iz enega od štirih skladišč v Furlaniji Julijski krajini (za katero skladišče gre, preiskovalci niso hoteli povedati, vsekakor se dve skladišči nahajata na ozemlju tržaške pokrajine, eno je v Viscu, eno pa v Pordenonu), do Obrežja pa ni nikoli prišlo, saj je »poniknilo« prejš. oz. so ga dovažali v na črno urejeno skladišče na slovenskem ozemlju, čeprav so ponarejeni dokumenti in žigi »dokazovali«, da je šlo v Srbijo. S tem se je združba, ki jo je vodil srbski državljan s stalnim bivališčem v Avstriji, izognila plačevanju trošarin:

Rezultate operacije Čisto dizelsko gorivo so orisali na tiskovni konferenci na sedežu pokrajinskega poveljstva finančne straže

KROMA

po veljavni zakonodaji namreč za gorivo, ki potuje v državo, ki ni članica EU - kar je ravno primer Srbije - ni potrebno plačati trošarin, medtem ko jih je nasprotno za gorivo, ki ostane in se koristi na ozemlju EU, potrebno plačati.

Finančni stražniki so v okviru preiskave prestrezali telefonske pogovore, opravljali hišne preiskave, za pomoč so se obrnili na organe drugih držav, sistemom so tudi sledili s pomočjo satelita in na koncu prišli na sled združbi, ki je uporabljala kar šestnajst podjetij, večina katerih je bila ustanovljena ad hoc ravno za ta donosen, čeprav nezakonit posel: šest podjetij se je nahajalo v Italiji, točneje v FJK in Venetu, eno je bilo v Avstriji, tri v Sloveniji, štiri v Srbiji in dve celo v Združenih državah Amerike (v zvezni državi Delaware), ki se jih je združba posluževala za plačevanje na tekoča računa na Madžarskem. Preiskovanih oseb je štirinajst, proti trem so izdali evropski zaporni nalog, doslej pa se je kot edini za zapahi znašel 30-letni slovenski državljan. Preiskava, je bilo rečeno na tiskovni konferenci, se nadaljuje. (iž)

OBČINA TRST - Za najmlajše in njihove starše Ob mednarodnem dnevu pravic otrok niz dogodkov

Tržaška občinska uprava bo 20. november, mednarodni dan pravic otrok in najstnikov, počastila z nizom dogodkov, namenjenih svojim najmlajšim občanom in njihovim staršem. Spred so včeraj predstavili občinska odbornica Antonella Grim, ravnateljica mestnih knjižnic Bianca Cuderi in predstavnik številnih sodelujočih organizacij.

Dogodke povezuje ista vezna nit: širiti vedenje o pravicah otrok in najstnikov, postaviti mlade in najmlajše v središče mestnega dogajanja. Enotedenski niz sovпада s 23. obletnico podpisa konvencije o otrokovih pravicah, ki jo je generalna skupščina OZN sprejela 20. novembra 1989; konvencija je formalizirala prepričanje, da imajo tudi otroci svoje pravice.

Med res številnimi dogodki velja omeniti vsaj odprtje razstave »Io, io ...e gli

ANTONELLA GRIM

KROMA

altri?«, na kateri sodeluje več priznanih ilustratorjev in avtorjev (jutri ob 16.30 v knjižnici Quarantotti Gambini). V torek ob 17. uri bodo v knjigarni Lovat gostili gledališko skupino La Fa Bu', ki bo otroke popeljala v pravljčni svet, 23. novembra bo v Narodnem domu (ob 16. uri) seminar o vlogi, ki jo branje odigrava v otrokovem razvoju.

Lekarna v Devinu?

Kaže, da bo devinsko-nabrežinska občina leta 2014 le dočakala novo lekarno: slednjo naj bi po dolgih birokratskih postopkih odprli v Devinu. Kakor je v pismu občini pojasnil generalni zdravstveni direktor FJK Gianni Cortiula, se mora za lokacijo nove lekarne odločiti občinska uprava. Zataknilo pa se je s prejšnjo upravo, ki je postregla kar s šestimi možnimi kraji, in sicer Devinom, Mavhinjami, Medjo vasjo, Štivanom, Ribiškim naseljem in Krížem. Cortiula je pojasnil, da v kolikor izbira lokacije ni bila enotna, je prošnja propadla. Sedanja občinska uprava z županom Kukanjo na čelu bo torej za sedež nove lekarne izbrala samo Devino. Ker mrežo/seznam lekarn preverjajo vsaki dve leti, bo nov objekt zagledal luč leta 2014.

Nad 1000 oseb na seznamih za primarne volitve

Na volilnih seznamih za primarne volitve leve sredine so včeraj prešteli nad 1000 vpisanih. Kakor sporočajo s koordinacijo za primarne volitve, je v Trstu med ulicama Dante in Genova gazebo, ki bo deloval kot volilni urad do volitev, ki bodo v nedeljo, 25. novembra. Tu bodo volivci izvedeli marsikaj koristnega o kandidatih in njihovih programih ter se vključili v seznam. Kdor bi namreč želel glasovati na primarnih volitvah, se mora vključiti v ta seznam: to lahko stori po spletu na strani www.primarieitaliabeneconomune.it ali pa na strankarskih sedežih in v omenjenem gazebo. Ob vpisu bo moral vsak odšteti prispevek v višini dveh evrov, takrat bo prejel glasovnico. Več informacij je na voljo na zgoraj zabeleženem spletnem naslovu oz. na tel 040/366833.

Bersanijevi pristaši

Samo teden dni nas ločuje od primarnih volitev v levi sredini in dosedanji kandidatom se pridružuje vse več pristašev. Med Bersanijevimi smo zabeležili tudi nekaj uglednih imen, in sicer Fulvia Cemerinija, Miloša Budina, Mojco Šiškovčič, Sergia Bartoleja, Peppeja Dell'Acquo in Pina Rovereda.

Razpis za dve delovni mesti

V pokrajinskem centru za zaposlovanje (Scala dei capucini 1) bodo danes in jutri (9.15-12.45) zbirali prijave na razpis za tehniko kat. B v zdravstvenem sektorju. Interesenti morajo imeti opravljen šolo-obvezni študij, vozniško dovoljenje (B) in izkušnje v skladiščeni; pogodba bo za nedoločen čas.

Do 30. novembra pa se je mogoče prijaviti na razpis za terminsko delo delavca-vrtnarja. Razpis je namenjen delavcem v dopolnilni blagajni.

TRG SV. ANTONA - Včeraj odprtje božičnega sejma

Do prihodnje nedelje na voljo dobrote in izdelki iz Francije

Preko osemdeset vrst sirov, vina, šampanjec in ostrige, pa tudi znamenite provansalske dišave (predvsem sivka) in pariški modni artikli: vse to si je mogoče do prihodnje nedelje, 25. novembra, ogledati in seveda kupiti pri dvajsetih ličnih lesenih hišicah na območju Trga sv. Antona, kjer so včeraj popoldne odprli prvi francoski božični sejem, ki ga prireja zadruga Jocaba in pri katerem sodeluje okoli štirideset francoskih potujočih trgovcev.

Do prihodnje nedelje bo vsak dan med 10. uro in 19.30 na voljo pester izbor francoskih kulinaričnih dobrot: ob že omenjenih sirihih in vinih so namreč na voljo tudi medenjaki, čokoladni bomboni, kolači ter najrazličnejši piškoti in mesni izdelki. Poseben prostor je namenjen pokušnji ostrig, šampanjca in tipičnih alzaških toplih jedi, poleg tega pa obiskovalci lahko kupijo tudi znamenita mila in dišave iz Provanse in z Azurne obale, modne darilne artikle iz Pariza in druge ročno izdelane predmete.

Obiskovalci imajo na voljo tudi številne vrste francoskih sirov

KROMA

NESREČA - Predsinočnjim v Ul. Ginnastica

Mlad voznik izsilil prednost Na srečo le škoda na vozilih

Šest poškodovanih vozil, a k sreči brez ranjencev: to je posledica predsinočnje nesreče na križišču med ulicama Ginnastica in Timeus, ki jo je povzročil mladi voznik avtomobila znamke ford fiesta. Slednji je na križišču izsilil prednost in trčil v avto znamke renault clio, ki ga je upravljalo dekle, zatem je izgubil nadzor nad vozilom in trčil še v štiri parkirane avtomobile. Na prizorišče so prišli pripadniki letečega oddelka tržaške kvesture, katerim je mladenič priznal svojo odgovornost in se pogodil z ostalimi vozniki.

Koledar policije 2013: čas za naročilo do torka

Do torka je mogoče naročiti koledar policije za leto 2013, katerega izkupiček bo tokrat namenjen Unicefovemu projektu za šole v Tanzaniji. Naročila sprejemajo v uradu za stike z javnostjo na kvesturi v ponedeljek in torek od 9. do 12. ure (telefon 040-3790502), kjer bo treba prikazati potrdilo o plačanem znesku na poštni tekoči račun št. 745000. Stenska verzija stane osem evrov, namizna pa šest evrov.

Tudi kvestura za pravice otrok in mladostnikov

Tudi tržaška kvestura sodeluje pri pobudah ob dnevu pravic otrok in mladostnikov. Tako bo v torek ob 17. uri na kvesturi delavnica z branjem zgodb in izdelovanjem predmetov z odpadnim materialom v organizaciji socialne zadruge Querciambiente.

Policija na šoli Dante o varni uporabi interneta

V četrtek bo na italijanski nižji srednji šoli Dante Alighieri tretje srečanje v okviru projekta Dobro je vedeti, ki je posvečen ozaveščanju za varno in odgovorno uporabo spleta in novih tehnologij. O tem bodo dijakom in profesorjem govorili pripadniki policije.

MUZEJ REVOLTELLA - Predstavitev dvojezičnega zbornika Po aleksandrijskih poteh

Aleksandrinke nekoč kakor tuje varuške med nami danes

Aleksandrinke in njihove usode so bile v središču pozornosti večera, ki se je v sredo odvijal v avditoriju muzeja Revoltella. Na srečanju, ki ga je organizirala Skupina/Gruppo 85, so spregovorili o dvojezičnem zborniku *Po aleksandrijskih poteh*, ki je izšel pri založbi Edizioni Università di Trieste. Delo, ki sta ga uredila Patrizia Vascotto in Franco Però, vsebuje prispevke, ki so bili predstavljeni leta 2008 na istoimenskem simpoziju.

V svojih prispevkih so strokovnjaki (Marta Petricioli, Giovanni Pannik, Rabie Salama, Moheb Saad, Ezio Godoli, Marta Verginella, Aleksej Kalc, Katja Škrli, Nadia Boz in Daša Koprivec) opisali ta pojav izseljevanja žensk, ki se je odvijal od srede 19. do polovice 20. stoletja. Avtorji so vzeli v pretres ekonomske, socialne, nacionalne, literarne, demografske in druge dinamike pojava, o katerem je posamezne odlomke iz književnih del prisotnim prebrala Lara Komar; za predvajanje video posnetkov je poskrbel Giordano Bianchi.

Po pozdravu Vascottove je novinar Pierluigi Sabatti predstavil vzporedni zgodovinski razvoj Trsta in Aleksandrije. Kot znano, je baron Revoltella sredi 19. stoletja sodeloval pri projektu Sueškega prekopa, ki pa je doprinesel k rasti pretovora in tržaškemu pristanišču šele takrat, ko je Dunaj poskrbel tudi za infrastrukturo, ki so vodile v notranjost cesarstva. V Egiptu se je zelo razvilo gojenje bombaža.

V Aleksandrijo, kjer so možnosti gospodarskega uspeha in zasluzka bile velike, se je priseljevalo veliko Evropejcev: leta 1880 jih je tam živelo 100 tisoč. Sultan jih je privabil z nudenjem svobode in možnosti za razvoj ter ohranitev lastne istovetnosti: prihajali so trgovci iz raznih sredozemskih držav, inženirji, in kasneje tudi politični emigranti: Aleksandrija je bilo kulturno zelo živahno, moderno in kozmopolitsko mesto. Od vidnih italijanskih osebnosti so tam živeli Marinetti, Ungaretti, antifašistka Fausta Cialente in drugi. Urbanistični in arhitekturni preporod mesta, ki je potekal v znamenju gradnje palače eklektičnega sloga, je privabljal številne gradbince in arhitekte tudi iz naših krajev: dovolj je omeniti Goričana Antona Laščaka in brata Battigelli iz Trsta.

O aleksandrinkah, ki so prven-

stveno prisotne v slovenskem (goriško-vipavskem) spominu, je na večeru spregovorila zgodovinarica Marta Verginella. Od srede 19. stoletja dalje so se v Egipt preseljevale ženske, kjer so v evropskih družinah nudile hišno pomoč in negovale otroke. Možnosti dobrega zasluzka v relativno kratkem času so bile vabljive. K odhodom so botrovale slabe letine pridelka in kriza male kmetijske posesti v naših krajih.

Na začetku minulega stoletja naj bi v Egiptu živelo več kot 5 tisoč slovenskih izseljencev, v veliki večini služkinj in dojlj; po prvi vojni se je ženska emigracija v Primorske zaradi opustošenega Posočja, davčnega pritiska na malo kmečko posest in nestrpnosti fašističnih oblasti še vedno usmerjala v Egipt. Emigracija je prizadela goriško družbeno tkivo. Konec 19. stoletja se na Slovenskem začela razprava o ženskem izseljevanju v Egipt, ki se ga skuša zaustaviti: duhovščino skrbi moralno življenje izseljenk, politični in občinski upravitelji se ukvarjajo z gospodarskimi in administrativnimi posledicami tega izseljevanja. V slovenski književnosti nastopajo pogubne plati emigrantskih zgodb: odločitev za odhod pomeni tragičen razplet ženske eksistence s stigmatiziranjem »lepih Vid,« ki s svojim odhodom na tuje ogrozijo lastno moralno integriteto in uničijo družbeno

in družinska ravnovesja v izvornem okolju.

Da se je sram umaknil pred ponosom pri obravnavi te ženske emigracije je bil pred nedavnim v slovenski javnosti potreben prenos poudarka iz izvorne revščine in podeželskosti na urbanost in svetovljanskost aleksandrink. Zanimanje zanje v slovenski družbi, pravi Verginellova, ne gre zamenjavati s širšim zanimanjem za žensko emigracijo, saj gre vzroke iskati bolj v čaru, ki ga med mlajšim slovenskim prebivalstvom ima življenje v »ekskotičnem« arabskem svetu.

Kot zadnja je na srečanju spregovorila koordinatorka projekta Razseljenih Sabrina Morena, ki je primerjala zgodbe aleksandrink s tistimi, ki jih doživljajo danes ženske iz vzhodne Evrope, ko prihajajo k nam skrbet za ostarele. Usoda, ki jo doživljajo, je podobna, saj tudi one puščajo doma otroke in torej jih na zahodu, dejstvu navkljub, da pošiljajo domov denar družini, spremljajo občutki krivde. Z odhodom žensk se namreč zelo zrahljajo vezi v posameznem družbeno okolju. Za razliko od aleksandrink, ki so se v Egiptu vključevale v kozmopolitsko družbeno stvarnost, so danes vzhodno-evropske ženske pri nas »nevidne,« saj preživljajo dneve večinoma znotraj stanovanj: vsekakor se njihove razmere izboljšujejo. (mch)

Z leve: Pierluigi Sabatti, Patrizia Vascotto, Marta Verginella in Sabrina Morena na sredinem srečanju v muzeju Revoltella

KROMA

DO KONCA MESECA Taborniki zbirajo star papir

Zbirate papir, časopise, zvezke, pisma ali revije in jih še niste odvrgli v zabojnike? Prinesite star papir tabornikom Rodu modrega vala, ki ga zbirajo do konca novembra. Tudi letos so se namreč taborniki pridružili vseslovenski dobroteljni akciji Star papir za novo upanje, ki ga vodi Društvo Ekologi brez mega. Sredstva, ki bodo zbrana s pomočjo starega papirja, bodo namenjena Humanitarnemu društvu Adra Slovenija, ki bo z našo pomočjo osrečila otroke iz socialno ogroženih družin. Papir zbiramo v Dolini, Saležu, Proseku in na Opčinah, akcijo zbiranja papirja pa bomo privedli tudi v nedeljo, 25. novembra, v Zgoniku pri občinski telovadnici pred začetkom koncerta TPPZ Pinko Tomažič, od 16.00 do 17.30. Za dodatne informacije pišite mail (kresny@gmail.com).

Danes solidarnost s Palestino

Tržaško združenje Salaam otroci oljke, ki si prizadeva za širjenje informacij o Palestini in nečloveških razmerah, v katerih je prisiljen živeti večji del njenega prebivalstva, vabi danes na Veliki trg: med 10. in 13. uro se bodo njegovi člani in simpatizerji zbrali pred občinsko palačo, da bi opozorili na vnovično tragedijo, ki je v teh dneh doletela palestinsko ljudstvo.

Mladi in svetovni splet: dve srečnji za starše

Prostovoljno združenje ALT prireja niz brezplačnih srečanj, namenjenih odnosom med starši in najstniki. Jutri bo v Spazio Villas (Ul. Guglielmo De Pastrovich 5 v parku nekdanje umobolnice) govor o pasteh, ki jih mladim postavlja internet, v torek pa o potrebi po virtualnih prijateljstvih, ki jih omogočajo blogi, Facebook in ostala socialna omrežja. S starši se bo pogovarjal komunikolog Francesco Sanzo, pričetek ob 17. uri.

Danes srečanje s filozofom Pier Aldom Rovattijem

Na Postaji Rogers bodo danes gostili filozofa Pier Alda Rovattija, ki je pravkar praznoval 40 let univerzitetnega poučevanja. Pričetek ob 11. uri.

Stojan Kuret bo nocoj vodil Tartinijev orkester

Konservatorij Tartini bo vstopil v novo akademsko leto s koncertom, ki ga bo dvorani Tripcevih danes izoblikoval orkester njegovih študentov. Skoraj 60-članski sestav bo vodil priznani dirigent Stojan Kuret. Na sporedu Brahms in Beethoven, pričetek ob 18. uri. Ob tej priložnosti bodo tudi nagradili najboljše gojence.

Ad Formandum: tečaja s kmetijskega področja

Na zavodu Ad Formandum sprejemajo prijave na tečaja splošnega kmetijstva in upravljanja kmečkih turizmov. Prvi zajema vse najvažnejše aspekte te gospodarske dejavnosti, potrdilo o uspešno končanem tečaju pa je nepogrešljiv dokument za vsakogar, ki želi koriščati razne javne prispevke. Predvidene so tudi praktične vaje na terenu in vodeni ogledi kmetij. Tečaj traja 150 ur in stane 300 evrov. Tečaj upravljanja kmečkega turizma usposablja za vodenje kmečkih turizmov, tudi ta pa omogoča tečajnikom, ki ga uspešno zaključijo, koriščenje nekaterih deželniških subvencij. Tečaj traja 100 ur in stane 200 €. Zainteresirani naj se čim prej zgledajo na sedežu Ad formanduma (Ul. Ginnastica 72, tel. 040 566360, ts@adformandum.org).

NABREŽINA - V Kamnarski hiši srečanje na pobudo druge stalne svetniške komisije devinsko-nabrežinske občine

»Boj« proti divjim prašičem naj ne bo le stvar lovcev

Devinsko-nabrežinska občinska uprava načrtuje spremembo veljavnih predpisov - Potrebna vzpostavitev koordiniranega sodelovanja z oblastmi v sosednji Sloveniji

Škoda, ki jo povzročajo divji prašiči, se ne da preprečiti, pač pa - z doletitvijo skupne strategije - vsaj omiliti: pri iskanju primernejših rešitev naj sodelujejo tako lovci, kot kmetovalci in upravitelji. Tako je bilo slišati na dobro obiskanem srečanju *Divji prašič: biologija, upravljanje, preprečevanje škode*, ki ga je predsedstvo druge stalne svetniške komisije devinsko-nabrežinske občine v petek zvečer privedlo v Kamnarski hiši v Nabrežini s ciljem pravičnega in ažurnega informiranja javnosti o tej živalski vrsti, ki se širi po večjem delu Evrope.

Milejše zime in redukcija neobdelanih površin s posledičnim razraščanjem gozda odločilno vplivajo na to, da so se divji prašiči pojavili na območjih, kjer jih še pred nedavnim ni bilo: ne samo v naših krajih, pač pa tudi drugje po Italiji, v Franciji, Sloveniji in Nemčiji. V Berlinu, denimo, kjer živi 4 tisoč divjih prašičev, se jim oblasti skušajo zoperstavljati tudi s strogimi kaznimi: tistemu, ki ga za-

sačijo pri krmi živali, lahko naprtijo do 5 tisoč evrov globe.

Zaradi škode, ki jo pri nas v vinogradih, vrtovih in oljčnih nasadih, povzročajo ti kopitarji, je med kmetovalci veliko nelagodja in jeze. Nabrežinsko srečanje, na katerem je o na tem področju veljavni zakonodaji spregovoril predsednik omenjene komisije in član deželne odbora za živalstvo, Maurizio Rozza, je pripomoglo k analizi težav in nudenju konkretnih posameznih rešitev. Renato Semenzato, kateremu je goriška pokrajina poverila izvedbo posegov za upravljanje s kopitarji, je spregovoril o pravičnem načinu postavitve električnega pastirja okrog obdelanih površin: na Goriškem, kjer so izvedenci nudili strokovno svetovanje za postavitve teh žic, so rezultati vidni. Na opozorilo kmetovalcev, ki so izpostavili željo in težave glede namestitve jeklene mreže kot ograje, se je devinsko-nabrežinska uprava zavzela za poenostavitev in pospešitev obstoječih

komplikiranih in zamudnih birokratskih postopkov. Na posvetu so ocenili, da ne more biti »boj« proti divjim prašičem učinkovit, če imajo upravno oblast nad divjadjo v naši deželi v rokah lovci, sredstva za povračilo nastale škode od le-te pa pokrajine. Potrebna bi bila tudi sprememba »urnika,« ki je odmerjen lovu, saj obstoječi naj bi ne bil ustrezen za zmanjšanje števila kopitarjev. Na srečanju, ki so se ga med drugimi udeležili tudi devinsko-nabrežinski župan Kukanja, vodja nadzornišva za gozdove v Trstu in Gorici Cavani in deželni svetnik Gabrovec, so se domenili, da je potrebno na tem področju vzpostaviti tesno in koordinirano sodelovanje z oblastmi v Sloveniji, saj kakopak divji prašiči ne priznavajo državnih meja. Devinsko-nabrežinska uprava se bo s ciljem spremembe veljavnih zakonskih predpisov v kratkem sestala s pristojnimi deželnimi oblastmi. Sledila bodo nadaljnja srečanja z dejavnimi na teritoriju. (mch)

ŠEMPOLAJ - TRNOVCA - Že četrta solidarnostna baklada

S petjem in lučko v rokah

Udeleženci so korakali do Škerkove domačije - Kulturni program ob glasbi in razstavi otroških risb - Izkupiček namenjen združenju Via di Natale

Pri šempolajski Štalci se je v četrtek zvečer zbralo precej ljudi, da bi se udeležilo že tradicionalne solidarnostne baklade, ki jo prirejata domače društvo Vigred in Združenje staršev celodnevne osnovne šole Stanka Grudna in otroškega vrtca Šempolaj. Udeležence, ki so s seboj prinesli raznorazne lučke in svetilke, je tako na štartu kot na cilju v Trnovci sprejela nabrežinska godba na pihala, med hojo pa je petje pohodnikov spremljala Egonova harmonika in Normanova trobenta.

Ob prihodu v kulturno-umetnostni center Škerk v Trnovci so udeležence preplavile barve, ki so kraljevale na risbah 300 otrok, udeležencev natečaja na temo Kamen, les in voda. Svoje risbe so prispevali otroci, učenci in dijaki šol Gruden (Šempolaj), Jurčič (Devin), Šček (Nabrežina), Sirk (Križ), 1. maj 1945 - Kokoravec (Zgonik), iz otroških vrtcev iz Šempolaja, Nabrežine, Gabrovca, Križa, Mavhinj in Devina ter dijaki srednje šole Igo Gruden. Vse risbe so bile razstavljene, strokovna umetniška komisija pa je najlepše tudi nagradila (nagrade je prispevalo Združenje staršev).

Program so obogatili nastopi otroške pevске skupine Vigred, ki jo vodi Aljoša Saksida in Serena Picco, ob spremljavi Gorana Ruzzierja, priložnostnega pevškega zbora Združenja staršev pod taktirko Lare Puntar in ansambla Rock N'ndimi. Program je povezovala Silva Tretiač, ki je v svojem nagovoru poudarila pomen ljubezni in solidarnosti v današnjih dneh. Veselo in razposajeno vzdušje se je nadaljevalo ob dobrotah, ki so jih postregle članice društva in Združenja staršev, medtem ko so za dobro voljo poskrbeli glasbeniki na dvorišču domačije.

Izkupiček pobude pa bo tako kot vedno namenjen dobrotelni organizaciji Via di Natale iz Aviana, ki pomaga bolnikom, ki se zdravijo v onkološkem centru in njihovim svojcem.

Udeleženci so korakali za transparentom združenja Via di Natale

KROMA

ŠKEDENJ - Ob odprtju razstave Ko je umrl moj oče

Kakor v kočevskih gozdovih ...

Želja po spoznavanju zgodovine kraja in dogodkov vezanih na slovensko preteklost Škedenja - Obiskovalci zasuli avtorje z vprašanji

Razstava *Ko je umrl moj oče* je v soboto, 10. novembra, v škedenjsko dvorano KD Ivan Grbec privabila res veliko število obiskovalcev, čeprav je na bližnjem dvorišču društvo Falisca občinstvu omogočilo praznovanje sv. Martina s petjem in tržaškem narečju.

Odprtje razstave v društvu Grbec je bilo za vse veliko doživetje. Za obiskovalce so obrazložitve avtorjev - Metke in Borisa Gombača oz. Daria Matiusija - in teksti na razstavnih panojih pomenili srečanje z zgodovino, s spominom na otroško gorje v koncentracijskih taboriščih. Prebivalci Škedenja, ki so se s tragičnostjo bližnje Rižarne soočali že sredi štiridesetih let prejšnjega stoletja, so v soboto pokazali veliko mero razumevanja in sočutja tudi za krutost otroškega interniranja. Izrazili so ga z množičnim obiskom, z občutenim nastopom dveh pevskih zborov, in sicer otroškega zbora osnovne šole Grbec - Stepančič in Ženskega zbora I. Grbec ter z izredno posrečenim skupnim srčnim recitalom obeh nastopajočih pevskih skupin. Ta prisrčna škedenjska dvorana sredi izpuhov železarne in grozo bližnjih spalnih naselij se je tisti večer za trenutek spremenila v pravi laboratoriji tržaške stvarnosti. Prisotnost dvojezičnega občinstva je pričala o tem, da so bili nastopajoči izraz večjezičnosti kraja, mladost družinskih parov pa je dokazovala, da bo ta stvarnost še dolgo stalnica, ki jo bodo morali vsi upoštevati. Želja udeležencev po poznanju zgodovine kraja in širših dogodkov, ki so vezani na slovensko preteklost Škedenja, je tako navdušujoča, da kar kliče po izpopolnitvi. Na koncu prireditve, ki so jo prisotni nagradili z bučnim aplavzom in širokimi nasmehi, so vsi še dolgo ostali skupaj. Ne toliko zaradi lepe pogostitve, ampak zaradi kopice vprašanj, ki so jih obiskovalci namenili predavateljem: 90-letna gospa, ki je preživela Rižarno, je obujala svoje spomine, mlajša italijanska zakonca, katerih otrok obiskuje slovensko šolo, sta želela spoznati kulturo tistih, ki nudijo njenemu otroku osnovnošolsko izobrazbo in pot v drugačno življenje, starejši gospod pa se je spominjal Škedenja, kot posev slovenske vasi, ki je bila tesno povezana s Kolonkocem, Sv. Ano, Domjom, Ricmanji in slovensko istrsko kulturo bližnjega Brega.

Avtorji razstave - na tem mestu se iskreno zahvaljujemo društvu Grbec in pokrajinskemu VZPI-ANPI in vsem, ki so omogočili ta enkratni večer - smo bili z naše strani nad vsem izredno presenečeni. V desetletnem razstavljanju v različnih krajih in okoljih smo se srečali s temami, ki so bile ozko povezane s trpljenjem žena in otrok. Razstavo *Ko je umrl moj oče* so kot izhodišče za lastno

Mali nastopajoči na škedenjskem dogodku

poved uporabili bodisi v lokalnem kot mednarodnem okviru. Skozi našo razstavo so spregovorili otroci migrantov, otroci v vojni, otroci žrtve kolonialnega nasilja, otroci-žrtve neofašizma itd. Veliko je bilo tudi govora o tem, kako naj bi bili šolski spisi slovenskih otrok iz taborišč neko elementarno zdravljenje post travmatskega sindroma in dopolnitve le-tega z vlogo učiteljic pri rekreaciji otrok v normalno življenje. Iz

današnjih intervjujev nekdanjih otrok, ki so leta 1944 v partizanskih šolah napisali svoja pričevanja izhajata dva glavna lika, in sicer lik matere in lik učiteljice. Ta je mogoče dominantnejši, saj so bile mame odsotne, ker so hodile »hrane prosit« tudi po 30 km daleč proč. Učiteljica je otrokom, ki so preživeli grozote taborišč dala osnovno os njihovega življenja. Kljub temu, da so bili malčki v kočevskih gozdovih zbrani v

starostno mešanih razredih, je pouk normalno tekkel. Vse učiteljice so bile profesionalne učiteljice, ki so pa poleg znanja otrokom nudile še toplino odsotnih staršev. Če se je kasneje pri nadaljnem šolanju pokazalo, da znanje otrok iz taborišč ni bilo vedno najboljšo, je bila njihova karakterna trdnost prislovična. Vsi intervjuvanci prisegajo, da so jih njihove učiteljice popeljale v svet brez dvomov v napredek, v odprti svet primerjanja z vsemi težavami tega sveta in da jim je pri tem tudi uspelo. Velik odstotek njih je doštudiral in si zgradil družino in hišo.

Ko sta se pred vsemi nami obe sestri učiteljici - soustvarjalnici sobotnega večera, tako ljubeče in potrpežljivo obračali na otroke, jim prigovarjali in jim dajali intonacijo in še z njimi zapeli, se mi je zazdelo, da smo v Škedenju ponovno sredi kočevskih gozdov, in da imajo malčki možnost spoznati življenje nekoliko drugače, kot drugj. Njihove škedenjske učiteljice so jim to jamčile. Ob slovesu sem vprašal svojega furlanskega kolego, kje je vendar vzrok, da so na tržaškem predstavitve drugačne kot pri njemu doma. Odrnil mi je z nasmehom: vaša skupnost sloni na drugačnih temeljih in njena moč je v solidarnem razumevanju življenja.

RAZSTAVA - Jutri v Ljubljani

V spomin na Jožeta Peterlina

Jutri, 19. novembra, bodo v Ljubljani odprli razstavo, posvečeno Jožetu Peterlinu. Na slovesnosti bodo predstavili tudi Peterlinov zbornik, ki je izšel letos pri založbi Mladika in ga je uredil Marij Maver.

Jože Peterlin, rojen leta 1911, je svoje ustvarjanje začel kot gledališčnik in dramatik, življenjska pot pa ga je iz rodne Dolenjske vodila prek Ljubljane v povojni Trst, kjer je do smrti leta 1976 delal kot radijski delavec, profesor in urednik revij ter ustanovitelj več slovenskih društev. Zbornik in razstava v besedi in z bogatim fotografskim gradivom iz njegovega življenja na Dolenjskem, v Ljubljani in na Tržaškem prikazujeta delo, ki ga je Peterlin opravil na Tržaškem kot gledališki človek, vzgojitelj, organizator in voditelj. Organizacije, ki jih je ustanovil z mladimi ljudmi, ki jih je vzgajal na gimnaziji, še danes živijo in delujejo. Slovenska prosveta, Slovenski kulturni klub, Društvo slovenskih izobražencev, Draga - to so sadovi njegovega dela. Da je ob vsem tem delu zelo cenil in na prvo mesto postavljal svojo družino, tudi o tem pričata knjiga in razstava.

Odprtje razstave, ki jo prirejata Družina iz Ljubljane in založba Mladika iz Trsta, bo **ob 12. uri** v prostorih Galerije Družina na Krekovem trgu 1.

NARODNI DOM - Jutri odprtje

Magajnov pogled na svet

Sklad Bubnič-Magajna bo peto obletnico smrti Maria Magajne počastil z novo razstavo njegovih fotografij. Odprtje bo jutri ob 17.30 v galeriji Narodnega doma; ob tej priložnosti bodo zavrteli tudi dokumentarec *Mario Magajna, fotograf svojega časa* in nagradili zmagovalce fotografskega natečaja. Razstava bo na ogled do 30. novembra.

VSSG prihaja kantavtor Vinicio Capossela

Začela se je predprodaja za enkratni koncert Vinicia Capossela, ki bo 4. decembra v veliki dvorani Slovenskega stalnega gledališča predstavil svojo najnovejšo zgoščenko *Rebetiko Gymnastas*. S tem koncertom se šarmantni italijanski kantavtor vrača v zbrano klubskih prostorov, v soglasju s svojo nekonvencionalnostjo in underground slogom.

Ob Caposseli nastopajo še znameniti predstavniki grške glasbene tradicije rebetike, ki so sodelovali pri realizaciji plošče in v živo (Vassilis Massalas - kitara in baglamas, Ntino Chatziordanou - harmonika in orgle Farfisa, Dimitri Emmanouil - tolkala, Manolis Pappos - solist na bouzouki). Zasedbo dopolnjujeta stebra Caposselovega benda: kitarist Alessandro Asso Stefana in kontrabasist Glauco Zuppiroli. Predprodaja poteka vsak dan pri blagajni Slovenskega stalnega gledališča (od 10. do 15. ure) in gledališča Miela (od 17. do 19. ure, tudi ob sobotah in nedeljah). Spletna prodaja na www.vivaticket.it, cene: 35€ in 30€.

Alle falde del Kilimangirao: po Trstu z Androm Merkujem

V popotniški televizijski oddaji *Alle falde del Kilimangirao* (Rai3 od 15. ure) bo danes govor o Trstu. Protagonist rubrike 10 evrov in eno mesto bo namreč mesto v zalivu, po katerem se bo sprehajal tržaški imitator in voditelj Andro Merku.

Danes voden ogled po slovenskem Trstu

V sklopu niza *Raz/seljeni* bo danes na sporedu potujoča predstavitev vodnika *Kako lep je Trst*, ki je pred časom izšel pri Založništvu tržaškega tiska. Po slovenskem Trstu se bo mogoče sprehoditi z avtoricama Eriko Bezin in Poljanko Dolhar. Zbirališče ob 10.30 pred gledališčem Miela, sprehod traja približno dve uri.

Eric Martin nocoj v Macakiju

Eric Martin, priznani vokalist super hard rock zasedbe Mr. Big, bo danes obiskal Trst; ob 21. uri bo nastopil v Macakiju na Drevoredu 20. septembra. Eric Martin prihaja v Trst z nastopom, ki bo v celoti posvečen akustični reinterpretaciji njegovih avtorskih skladb kot tudi nepozabnih uspešnic skupine Mr. Big. Skupina je po večletnem premoru lani izdala odlično »povratniško« ploščo *What If...*

V DSI tokrat Bruno Križman

Bruno Križman bo jutri gost Društva slovenskih izobražencev. Svetovni popotnik bo v Peterlinovi dvorani (Ulica Donizetti 3) govoril o svojem potovanju po Novi Zelandiji, otočni deželi, ki je le malo manjša od Italije, a ima petnajstkrat manj prebivalcev, ki živijo pretežno na obalnih področjih države južno od Avstralije. Malo več kot desetina prebivalcev pripada domorodcem Maorum. To je ljudstvo polinezijskega izvora, ki je Novo Zelandijo poselilo od devetega stoletja dalje in je dolgo ohranilo tradicionalno sprtnost med različnimi plemeni, kar je bil vzrok hudih bojev in celo ljudjožrstva. V 17. stoletju, ob odkritju novozelandskih otokov, so Maori prišli v stik z belci, ki so jih hoteli civilizirati, a so naleteli na oster odpor domorodcev. Prišlo je do uporov in do krvavih obračunov, ki so močno ošibili številčno moč Maorov. Šele zdaj se začelo njihovo število naraščati, a so še vedno v podrejenem položaju.

Bruno Križman je spoje vtise zbral in jih objavil v več nadaljevanjih na Primorskem dnevniku. Tokrat bo prvič pokazal tudi številne slike o svojih doživetjih na novozelandskih otokih. Večer z naslovom »Maori versus Pakeha«, ki opozarja na sporne odnose med domorodci in tujimi prišleki, se bo pričel ob 20.30.

ŠOLSKE STAVBE

PREGLED OPRAVLJENIH IN NAČRTOVANIH DEL

Vsi posegi, izvedeni v letu 2012

na stropu telovadnice (224 tisoč evrov), v kratkem pa bodo stekli posegi akustične izolacije učilnice za tolkala (25 tisoč evrov).

Na sedežu šole Carducci v Ulici Madonna del Mare in na podružnici v Ulici Corsi poteka načrtovanje izrednih vzdrževalnih posegov pročelij in zamenjave stavbnega pohištva s skupnim predvidenim stroškom 1,2 milijona evrov.

Šola Carli in Pomorska šola v Ulici Diaz – na Trgu Hortis. Poslopje je bilo deloma usklajeno s protipožarnimi zahtevami, šola Carli je pridobila nove laboratorije, posebne učilnice in knjižnico v pritličju (1,1 milijona evrov). Spomeniško varstvo je pred kratkim odobrilo načrt prenove strehe in pročelij notranjih dvorišč (2 milijona evrov).

Šola Da Vinci. Pripravljen je predhodni načrt v skupni vrednosti 1,2 milijona

evrov za prilagoditev prostorov protipožarnim zahtevam. Stekel bo prvi del posegov na osnovi razpoložljivih sredstev v vrednosti približno 310 tisoč evrov. Zaključena so bila prenovitvena dela vhodnega nadstreška v Ulici Veronese (50 tisoč evrov).

Šola Oberdan. Zaključena je prenova telovadnice (90 tisoč evrov). V kratkem bo dodeljen nalog za vzdrževalne posege kanalizacijskega sistema in za popravilo ter vzdrževanje strukture pokritega športnega igrišča.

Šola Petrarca. Zaključena so dela v ulici Largo Sonnino v skupnem znesku preko enega milijona evrov; v kratkem bo stekla prenova stranišč in s tem povezana odprava zamakanja (350 tisoč evrov). Na osrednjem sedežu v Ulici Rossetti je bil ponovno urejen podporni zid (60 tisoč evrov).

Šola Galilei. Nadaljuje se načrtovalna dejavnost v okviru izrednega vzdrževalnega posega poslopja v Ulici Mameli (preko 1,6 milijona evrov), ki obsega prenovo stranišč in dela stavbnega pohištva.

Šola Nordio v Ulici Calvola. Odobren je bil načrt zamenjave zunanjih okenskih okvirov (1 milijon evrov). Nameščeni bodo aluminijasti okviri s prekinjenim toplotnim mostom in varnostnim kaljenim steklom.

Šole Carducci, Zois in Stefan v parku pri Svetem Ivanu. Zaključena je prva faza del (1,3 milijona evrov) s prenovo strehe in stranišč ter s posodobitvijo električne napeljave v skladu z varnostnimi zahtevami. Sledila bo druga faza del (preko 5,2 milijonov evrov), ki bo obsegala prenovo pročelij, nadstreškov, teras, stavbnega pohištva, premestitev zunanjih protipožarnih stopnic in notranja zaključna dela.

Glasbena šola Tartini. Potekajo prilagoditvena dela vadbene ter koncertne in konferenčne dvorane in zunanjih prostorov za skupni znesek 680 tisoč evrov.

Šolske stavbe so za Pokrajino Trst prioritetenega pomena. Čeprav so dodeljena sredstva vedno neprilagojena dejanskim potrebam, je pokrajinska uprava v letu 2012 izvedla, zaključila in načrtovala vrsto posegov, ki jih navajamo v sledečem sintetičnem pregledu:

Šole Volta, Deledda in Max Fabiani v Ulici Monte Grappa in Ulici Cantù. V kratkem bodo dokončane nove učilnice in laboratoriji v krilu bivše livarne z investicijo 2,8 milijonov evrov. Trenutno potekajo dela na prezračevalnem sistemu, na dvigalu in na stavbnem pohištvu. Na šoli Volta sta v teku načrtovanje novih učilnic v osrednjem korpusu in prilagajanje celotnega kompleksa protipožarnim varnostnim zahtevam. V kratkem bo prenovljena kritina telovadnice (90 tisoč evrov) in knjižnice (50 tisoč evrov). Do konca tekočega leta bodo zaključeni posegi na Vili Giulia iz 19. stoletja (preko 6 milijonov evrov), ki so bili izvedeni in načrtovani v skladu z načeli energetske učinkovitosti in bodo mestu vrnili arhitekturno pomembno stavbo ter šolo Deledda združili na enotnem sedežu.

Šoli Dante – Carducci v Ulici Giustiniano. Nadaljujejo se načrtovalna dela skupaj z Občino Trst, za katera je Pokrajina predvidela investicijo v višini 1,5 milijona evrov. V aprilu so bili izpeljani varnostni in prenovitveni posegi

POBUDA V SKLADIŠČU IDEJ

ANITA PITTONI. ZAPISI 2012: DNEVNIK 1944-1945

Predstavitve Dnevnika v soboto, 24. novembra

Anita Pittoni, osrednji lik kulturengra obzorja tistega časa, predstavlja vzor za mnoge ženske, ki so v njenem delovanju na področju umetnosti, oblikovanja, založništva, kulturne angažiranosti prepoznavale zgled moči in modernosti. Pokrajina Trst bo trideseto obletnico smrti Anite Pittoni počastila z vpogledom v njeno bogato življenje z majhno razstavo v Skladišču idej, ki jo bo spremljala objava pred kratkim odkritega Dnevnika umetnice. Gre za izjemen dokument, ki naj bi ga pesnica spisala med jesenjo leta 1944 in januarjem 1945 in ki bo s prispevkom sklada Fondazione CRTrieste in Dezele Furlanije Julijske krajine dobil obliko umetniške knjige.

Publikacija, ki bo izšla pri založbi Simone Volpato Studi Bibliografici, je bila uresničena v sodelovanju z Občinsko knjižnico Attilio Hortis in s pokroviteljstvom Univerze v Trstu in Posoške državne knjižnice. Pobude, vezane na lik Anite Pittoni, so del projekta Zapisi 2012, ki ga podpirata Avtonomna dežela Furlanija Julijska krajina in sklad Fondazione CRTrieste.

Javna predstavitve Dnevnika bo potekala v Skladišču idej na Korzu Cavour (vhod z morske strani) v soboto, 24. novembra, ob 17. uri. Publikacija je obogatena s pomembnimi avtorskimi prispevki Cristine Benussi, Gabrielle Norio, Pietra Spirita, Sergia Vatte s spremno besedo Simoneja Volpata. V Skladišču idej bo potekala še

ena pobuda, posvečena umetnici. Gre za študijski dan v organizaciji Inštituta za kulturo, zgodovino in dokumentacijo Julijske krajine v sodelovanju z mesečnikom Artecultura in Bibliografskim studiem Simone Volpato, ki bo potekal v četrtek, 22. novembra od 9.00 dalje in katerega se bodo udeležili številni poznavalci teme. Na dan simpozija je predvideno odprtje majhne razstave, posvečene Aniti Pittoni, s še neobjavljenimi rokopisi in fotografijami. V okviru pobude bo v sodelovanju z združenjem L'Armonia in mesečnikom Trieste Artecultura v nedeljo, 2. decembra, ob 17.30 v avditoriju Skladišča idej potekala javna predstavitve knjige Claudia Grisancicha Per Anita. Knjigo bo predstavil Walter Chierighin, direktor mesečnika Trieste Artecultura, ki je prispeval predgovor knjige. Sledila bo predstava Ste picie parole voio dirte stasera, eno izmed dveh gledaliških del, ki ju je Grisancich napisal v spomin na Anito in sta objavljena v knjigi. Delo bo prebrala igralka Giuliana Artico iz gledališča L'Armonia v sodelovanju z Art.& Zan. Predstava sodi v okvir projekta Salotto Giotti, Observatorija za tradicijo in nove usmeritve umetniškega izraza v tržaškem narečju in tržaške avtorje, ki sicer poteka v okviru XX. Mednarodnega festivala Ave Ninchi gledališča L'Armonia.

Info: www.provincia.trieste.it

www.provincia.trieste.it/sportellolavoro

Sedež: Scala Cappuccini, 1 – Trst
Tel. 040.369104/040.368277/040.369685
Fax: 040.369577

**SLUŽBA ZA POVEZOVANJE MED
POVPRAŠEVANJEM
IN PONUDBO NA TRGU DELA**

Tel. 040.369104/040.368277/040.369685
(po odgovoru telef. odzivnika vtipkajte 3249)
E-mail: cercolavoro@provincia.trieste.it
Uradne ure:
Od ponedeljka do petka od 9:15 do 12:45
Ponedeljek in četrtek od 15:00 do 16:30

**ZAPOSLOVANJE SPECIFIČNIH
SKUPIN DELAVCEV Z. 68/99**
Tel. 040.369104/040.368277/
040.369685

(po odgovoru telef. odzivnika vtipkajte 3240 ali 3241)
e-mail: colloc.obbligatorio@provincia.trieste.it
Uradne ure:
Od ponedeljka do petka od 9:15 do 12:45

OKENCE ZA DRUŽINSKE SODELAVCE

Tel. 040.369104-238-239-242-259
(po odgovoru telef. odzivnika vtipkajte 3238, 3239, 3242 ali 3259)
e-mail: assistentifamiliari.trieste@provincia.trieste.it
Uradne ure:
Od ponedeljka do petka od 9:15 do 12:45
Ponedeljek in četrtek od 15:00 do 16:30

OKENCE ZA PODJETJA

(Služba namenjena samo podjetjem)
Ul. Caboto, 14 pri Ezit - Trst
Tel. 040.8988211
Fax: 040.382261
e-mail: azienda@provincia.trieste.it
Uradne ure:
Sreda od 9:30 do 12:30

UPRAVNA DIREKCIJA

Ul. S. Anastasio, 3 Trst
Tel. 040.3798421/547
Fax: 040.3798232
e-mail: sportellolavoro@provincia.trieste.it
Uradne ure:
Od ponedeljka do petka od 9:30 do 12:30
Ponedeljek in četrtek od 15:30 do 17:00

**KOMPLEKSNA ORGANIZACIJSKA ENOTA ZA
KONFLIKTE NA DELU IN PROBLEMATIKO
PRISELJENCEV**

Ul. S. Anastasio, 3 Trst (drugo nadstropje)
Tel. 040.3798356/357/343/342
Fax: 040.3798326
e-mail: conflittilavoro@provincia.trieste.it
immigrazione@provincia.trieste.it
Uradne ure:
Torek, četrtek in petek od 10:30 do 13:00

ENOTNO OKENCE ZA PRISELJENCE

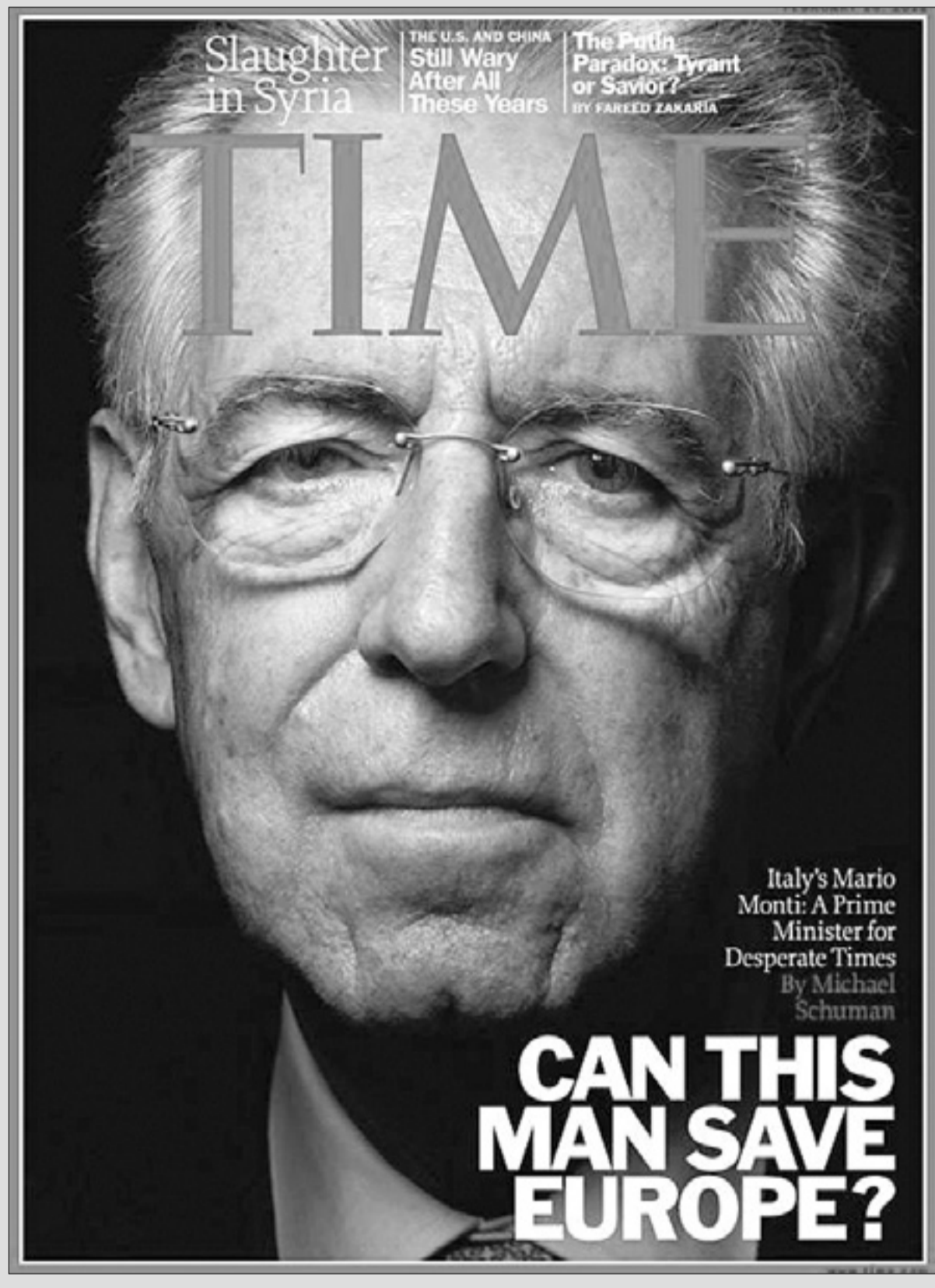
Ul. San Carlo 1/a, pri tržaški prefekturi
Tel. 040.3731480 Fax: 040.3731666
Uradne ure:
Ponedeljek, sreda in petek od 9:30 do 12:00

NEJASNOST IN ZMEDA NA ITALIJANSKI POLITIČNI SCENI

Ko tehnokracija odrine politiko na obrobje

VOJMR TAVČAR

Po petkovem srečanju s predsednikom države Giorgiom Napolitanom in predsednikoma obeh domov parlamenta Renatom Schifanijem in Gianfrancom Finijem je predsednik vlade Mario Monti lahko zadihal nekoliko bolj sproščeno. Sklep, naj volitve za obnovo deželnih parlamentov Lombardije, Lacija in Moliseja potekajo 10. marca je prepričala Ljudstvo Svobode in Silvia Berlusconi, da sta vsaj začasno zakopala bojno sekuro. Odločitev ustreza tudi Severni ligi (»Končno so vsi spoznali pravilnost našega predloga,« je pristavil svoj pisček voditelj SL Roberto Maroni) in sredinski UDC Pierferdinanda Casinija, Demokratiška stranka pa se ji iz spoštovanja do predsednika države ne bo postavila po robu, čeprav se je še pred nekaj dnevi zavzemala, da bi bile volitve v Laciju in v Lombardiji razpisane čimprej, ker bi bilo zgrešeno, da ostane dve tako pomembni deželi toliko časa brez političnega vodstva.

K pomiritvi duhov je prispevalo tudi dejstvo, da predsednik re-

publike Giorgio Napolitano ni tako rezko kot v preteklosti zavrnil možnosti, da bi razpustil parlament nekaj tednov pred uradnim koncem mandata. Možna je, da bi bile za 10. marec razpisane tudi parlamentarne volitve, če bo parlament – kot je predsednik republike večkrat zahteval – odobril nov volilni zakon, ki naj nadomesti sedanji »porcellum« (ta vzdevek je zakon dobil, poptem ko ga je njegov avtor, voditelj Severne lige Roberto Calderoli označil za pravo svinjarijo) in odobri zakon o stabilnosti.

S petkovo odločitvijo je državni in vladni vrh po nekaj tednih zaostrovanja pomolil roko Ljudstvu svobode, njegovemu sekretarju Angelinu Alfano, predvsem pa predsedniku stranke Silviu Berlusconi, po katerem bi lahko bili trije zaporedni negativni volilni izidi (v Laciju, v Lombardiji in nato na političnih volitvah) usodni za njegovo stranko in tudi zanj osebno. Zaradi tega je skupaj z Alfano na ves glas zahteval združitev deželnih in političnih volitev v en sam termin, ker je prepričan, da bo z enim samim

»volilnim dnevom« vsaj omilil poraz do zanj sprejemljive ravni. V primeru, da ne bi uslišali njegove želje, je zagrozil z vladno krizo, vzporedno pa je zaostрил svoje napade na sedanjo vlado, ki naj bi bila po njegovih besedah »pravi polom«.

Kdor nima prekratkega spomina, najbrž ni pozabil, da je Berlusconi lani poletl, ko je bil še predsednik vlade, z enakim zanosom nasprotoval možnosti, da bi takratne upravne volitve združili z glasovanjem o ljudskih referendumih, ker je upal, da bodo referendumi propadli zaradi prenizke udeležbe. Zaradi tega je njegova vlada razpisala upravne volitve v sredini maja, za glasovanje o referendumih pa določila zadnje možno junjsko nedeljo, tik pred začetkom poletnih počitnic, Berlusconi se »prebrisana izbira« ni obrestovala, saj je njegova stranka doživela polom tako na volitvah kot na referendumih. V začetku lanskega poletja se ni zmenil za utemeljevanje tistih, ki so poudarjali, da bi združitev volitev in referendumov v en sam termin pomenila prihranek okoli 400 milijonov evrov, tokrat pa sekretar Ljudstva

svobode Alfano kot glavni razlog, s katerim se zavzema za skupen volilni dan, izpostavlja domnevni prihranek okoli 100 milijonov evrov, ki naj bi ga taka izbira omogočila.

Doslednost pa taka, se skoraj sam po sebi vsili komentar, seveda s pripombo, da tudi leva sredina v tem pogledu ni bila vselej premočrtna. Kot že dolgo let je za italijanske stranke najboljša rešitev samo tista, ki se jim bo po njihovem mnenju v največji meri obrestovala.

To načelo ni bilo vodilo petkovega sestanka na Kvirinalu, kjer so se zbrali prvi trije možje države in prvi mož vlade. Odločitev o možnem skupnem volilnem dnevu jim je narokovala predvsem skrb za usodo Italije. Na ta način naj bi bila vlada manj izpostavljena notranjim političnim napetostim in naj bi se prebila do konca mandatne dobe, po drugi naj bi tudi med že napovedanimi spomladanskimi mednarodnimi srečanji lahko računala na manj zrahljano domačo politično zaledje. Odločitvi pa je botrovala tudi sodba državnega sveta, po katerem ni tako imperativno, kot je razodilo upravno sodišče v Laciju, naj volitve v tej deželi potekajo najkasneje v februarju.

Predsednik republike Napolitano, ki je prvič namignil na možnost, da bi parlament razpustil nekaj tednov pred uradnim potekom mandata, je v svojem sporočilu tako odločitev vezal na dva pogoja: odobritev zakona o stabilnosti, ki je bistvenega pomena za gospodarsko trdnost države, in na spremembo volilnega zakona, za katero se zavzema od začetka svojega mandata. Kaže, da predsednik države zelo resno razmišlja o možnosti javne poslanice parlamentu, če stranke ne bodo znale uskladiti stališč in spremeniti volilnih pravil, ki so sedanji italijanski parlament spremenila v skupščini nominiranih in ne izvoljenih predstavnikov ljudstva. Ali bo njegova grožnja zalegla? Predvsem pa se, glede na dosedanje izkušnje, zastavlja vprašanje, ali ne bi bil morebitni novi zakon v nekaterih pogledih še slabši od dosedanjega? Vzporedno se tudi zastavlja vprašanje, do kdaj bo trajalo politično premirje, ki mu je botroval petkov sestanek na Kvirinalu? Ali ne bi morebitno rojstvo neke politične grupacije, ki se sklicuje neposredno na predsednika vlade Maria Montija, ki ga oblikujejo Montezemolo, Casini, organizacija ACLI in drugi, zopet zaostřilo napetosti v državi? Tako voditelj Demokratiške stranke Pierluigi Bersani kot sekretar Ljudstva svobode Angelino Alfano sta v zadnjih tednih v svojih javnih nastopih poudarila, da bo po volitvah morala prevzeti krmilo države politična vlada, ki bo odraz volje italijanskih volivcev. Po mnenju obeh, ki sta se v zanjem letu znašla v »čudni povezavi«, kot je svojo večino označil Monti, zagotavljata, da taka povezava ne bo obnovljena in da bosta šli leva sredina in desna sredina vsaka svojo pot.

Vendar to bo mogoče, če si bo politika v Italiji znala zopet pridobiti ugled, če bo znala obnoviti svoj vodilni razred, predvsem pa, če se bo znala približati ljudem, jih navdušiti za nove cilje v evropskem okviru.

Cilj primarnih volitev, na katerih bodo volivci demokratiške stranke izbrali svojega kandidata za predsednika vlade, je prav ta: pritegniti ljudi, postopno odpraviti nezaupljivost do politike, strniti energije za nov politični načrt. Vzporedno je tudi sekretar Ljudstva svobode Alfano skušal delno obnoviti in rešiti pred razpadom glavno desnosredinsko stranko s primarnimi volitvami, toda njegov načrt je zaradi Berlusconijevega odpora, kot kaže, že propadel.

Po mnenju komentatorja Curzia Malteseja so primarne volitve leve sredine eden od pomembnih poskusov, da bi ohranili pri življenju sistem, ki se razkraja. Zato je želeli, da bi bila udeležba na primarnih volitvah velika, vendar bo po njegovem mnenju treba še veliko časa, preden bo ta politični laboratorij lahko obrodil svoje sadove.

Ruševine podkupninske afere v začetku devetdesetih let, ki je poznana kot »tangentopoli«, so pokopale tudi italijanski politični razred. Z razliko od drugih evropskih držav

je Italija od takrat imela enega samega predsednika vlade, ki je izhajal iz političnih vrst. Šlo je za Massima D'Alema, ki ni dosegel omembe vrednih rezultatov. Vsi ostali premierji so bili samo sposojeni politiki: Carlo Azeglio Ciampi, Romano Prodi, Silvio Berlusconi so se uveljavili na drugih področjih, preden so se pomerili na političnem prizorišču, celo Giuliano Amato, ki je bil dolgo let desna roka Bettina Craxija in je nato vodil levosredinsko vlado ob prehodu iz drugega v tretje tisočletje, se je opisoval kot profesor, ki je izposojen politiki in ne kot poklicni politik. Nazadnje je pred enim letom moral prevzeti krmilo vlade profesor Mario Monti, da bi preprečil pravi polom Italije.

Krizo politike, poudarja Maltese, pa dokazuje tudi dejstvo, da mora leva sredina, če se želi uveljaviti v najbolj razvitih območjih države, kandidirati ljudi, ki niso poklicni politiki: tako je bilo z županom Giulianom Pisapio v Milanu, tako v Genovi, kjer je zmagal profesor Marco Doria, v Lombardiji pa sedaj predlaga kot kandidata za predsednika Umberta Ambrosolija (sina odvetnika Giorgia Ambrosolija, ki ga je mafija ubila, ker v likvidacijskem postopku banke Privata italiana ni hotel kloniti pritisku odstavljenega Micheleja Sindone in vrhu »cose nostre«).

Korenine krize italijanske politike so nedvomno zelo zapletene in zelo globoke, posledice te krize pa so na dlani: zato ni presenetljivo, če se je Berlusconi lahko uveljavil samo nekaj mesecev potem ko je ustanovil svojo stranko Forza Italia in če imata sedaj, potem ko je »berlusconizem« po dvajsetih letih pokazal vse svoje hibe in šibkosti, tolikšen odmev komik Beppe Grillo in njegovo Gibanje 5 zvezdic.

O čem bodo torej glasovali volivci leve sredine 25. novembra? Bodo izbrali človeka, ki bo kandidat za predsednika vlade na spomladanskih volitvah ali pa bodo s svojim glasom dali samo kisika poskusu, da bi obnovili italijanski politični sistem (kar tudi ni malo)? Vsak odgovor je tvegan, saj je neznank veliko, začeni z volilnimi pravili, ker ni še znano, s kakšnim zakonom bodo italijanski volivci glasovali spomladi. K temu velja dodati, da so tudi mednarodni pritiski, naj bi po volitvah Montija nasledil Monti (ali vsaj človek, ki naj bi imel njemu zelo soroden profil) vlade, ki je sicer rešil Italijo pred polomom, vendar je dokaj krivično porazdelil bremena in ni znal spodbuditi novega gospodarskega zagona, podpirajo vplivni evropski državniiki, vodstvo Evropske centralne banke, bonitetne agencije, potrjeni ameriški predsednik Barack Obama, doma pa predvsem cerkvena hierarhija in del katoliških krogov. Njegov največji sponzor pa je predsednik republike Napolitano, ki je s svojim vplivom omogočil vladi, da je doslej ostala v sedlu. Napolitano je tudi priporočil Montiju, naj se ne izrecno veže na nobeno listo, ker bo lahko tudi v prihodnje prevzel krmilo države samo, če bo ostal »super partess«.

To je zapleten in nejasen politični okvir v Italiji, ki se po spomladanskih volitvah lahko dodatno zaplete, če ne bo neke dovolj jasno profilirane večine, če bo izglasovan nov volilni zakon, ki ne bo omogočil nikomur, da zmaga in bodo stranke prisiljene v iskanje kompromisne rešitve - potrditve Montija na čelu vlade.

Kot ugotavlja Barbara Spinelli se lahko najdemo v začaranem krogu, v kateri naj bi bila kot med hladno vojno nekdanja KPI v sedanjih razmeraj politika žrtev sodobne »conventio ad excludendum«. Nekeč je evropska komisija veljala za tehnokratsko strukturo, ki je bila v pomoč vladam držav članic; če pa se tudi vlade evropskih držav začenejajo spreminjati v neke tehnokratske strukture in niso več zraz politike, je nevarno, da se zapletemo v nek tehnokratski vrtinec, ki ga lahko razbije samo politika, torej obnovo upanja. Vendar bo v primeru Italije to možno samo, če si bo politika dvajset let po aferi tangentopoli znala pridobiti izgubljeno verodostojnost in bo znala vlti ljudem novega upanja.

Diskriminacija, preganjanje, genocid

Večstoletni križev pot Romov v Nemčiji

Pod naslovom arhivski posnetek deportacije Romov med drugo svetovno vojno; zgoraj desno znana slika Vincenta Van Gogha z naslovom Cigani; spodaj levo Stane Baluh in Jožek Horvat Muc, desno udeleženci simpozija v Murski soboti

Sinti in Romi živijo v Nemčiji že več kot 600 let. Sprva so bili zelo spoštovani kot obrtniki, kmalu pa se je odnos do njih spremenil: postali so žrtve nenehnega sistematičnega preganjanja in celo genocida.

Sinti in Romi so se naselili po vseh Evropi; Sinti največ v današnji Zahodni Evropi, Romi pa v vzhodni in jugovzhodni Evropi. Prišli naj bi z območja Indije, čeprav o njihovem izvoru ni popolnega soglasja. V 18. stoletju so jezikoslovci ugotovili vzporednice med romskim jezikom in sanskrtom, kar naj bi potrjevalo to teorijo in tako prevladuje mnenje, da je izvorna domovina Romov na severozahodu Indije. Ni pa znano, zakaj so se iz Indije selili v Evropo. Nekateri domnevajo, da so bežali pred islamom, obstaja pa tudi domneva, da so bili kot sužnji izgnani iz tistih krajev.

Prvi dokumenti, ki pričajo o prisotnosti Romov v Nemčiji, so iz leta 1407 v mestu Hildesheimu. Leta 1423 je kralj Sigismund vzel Rome pod svojo zaščito, že ob koncu stoletja pa se je stanje spremenilo, saj je deželni zbor v Augsburgu Sinte in Rome enostavno prepovedal. Od takrat jih je vsakdo lahko preganjal in umor Roma ni bil kaznovan. Cehi so jim prepovedali opravljanje poklicev, mnogi vladarji so jim celo prepovedali obstanek v Svetem rimskem cesarstvu.

To ni bil edini tak primer, podobne stvari so se dogajale po vsej Evropi. Šele ob koncu 18. stoletja se je odnos do Romov izboljšal, vendar so se Romov še vedno izogibali in jim niso dovolili, da bi se kje stalno naselili, bili so preganjani, veliko jih je bilo ubitih in uboj Roma je bil v tistih časih nezakaznovo dejanje. Z idejami humanizma pa je prišlo do sprememb, vendar tudi tokrat dejansko

proti Romom. Šlo je za prisilno vključevanje Romov v mesta in vasi, seveda ob prepovedi njihovih tradicij in njihovega jezika. Mladi Romi so morali v vojsko, številne otroke so odvzeli družinam in jih dali v posvojitve; tiste, ki se niso prilagodili, so izgnali. Le na nekaterih območjih Nemčije je bilo stanje boljše, ni bilo preganjanja in vzpostavili so sožitje med Romi in domačim nemškim prebivalstvom.

Že leta 1783 je Heinrich Moritz Grellmann v svoji knjigi pisal o rasnem preganjanju Romov. Vendar je pri pisanju izhajal iz teze, da so negatovne lastnosti Romov prirojene in da jih ni mogoče s šolanjem spremeniti. Te teze so v tistem času osvajali pisatelji, politiki in birokrati. Je pa prav v tistem času jezikoslovec Johann Christoph Rüdiger odkril jezikovno sorodnost med romskim jezikom in sanskrtom. Raziskoval je tudi razloge za sovraštvo do

Romov, vendar s svojimi pristoipii, ki so bili manj radikalni, ni prevladal.

Tako so številne Rome že v drugi polovici 19. stoletja prisilno izseljevali v Bolgarijo in Romunijo. Številni Romi so se hoteli naseliti v drugih državah Zahodne Evrope, vendar so jih vse države sistematično zavračale. Leta 1886 so sistemsko izseljevali Rome brez nemškega državljanstva, pet let kasneje pa je zgornji dom nemškega parlamenta Bundesrat sprejel »navodila za boj proti ciganski kugi«. Na Bavarskem so uvedli sistematičen nadzor nad Romi in njihovo obvezno registracijo leta 1899, kasneje, leta 1926, pa je regionalni svet v Münchnu s posebnim zakonom uvedel policijski nadzor nad Romi, za kar je skrbel posebna obveščevalna agencija. Vsem Romom so odvzeli prstne odtise in seznam, ki so ga pripravili, je bil osnova za kasnejše nacistično preganjanje. Sicer pa so imeli v začetku tridesetih let prejšnjega stoletja vsi Romi v Nemčiji tudi nemško državljanstvo.

Takoj ko so prevzeli oblast nacionalsocialisti, se je zopet začelo sistematično preganjanje Romov. Odvzeli so jim nemško državljanstvo in že v sredini tridesetih let so jih začeli pošiljati v koncentracijska taborišča in na prisilno delo. Otrokom niso omogočali obiskovanja šol, čeprav v začetku formalne prepovedi ni bilo, postopoma pa je naraščalo število omejitev tudi v vsakdanjem življenju. Z njimi se je začel ukvarjati urad za zdravje, ki je Rome uporabljal pri eksperimentih, pogosto z mučenjem, ki se je končalo s smrtjo. Po letu 1940 pa so Rome množično deportirali v uničevalna taborišča in množično pobijali.

S koncem druge svetovne vojne in padcem nacizma pa se križev pot Romov v Nemčiji še ni končal. Čeprav so jih nacisti pobili več kot pol milijona, tega poboja niso priznali kot genocida. Preživeli v začetku niso priznali odškodnine, ki je bila sicer priznana drugim žrtvam nacizma. Zelo dolgo je trajalo, preden so začeli Romom vračati državljanstvo, ki jim ga je odvzela Hit-

lerjeva Nemčija. Leta 1956 je nemško državno sodišče razsodilo, da pri deportaciji Romov ni šlo za rasno preganjanje in med drugim v razsodbi napisalo: »Cigani so nagnjeni h kriminalu, še posebej k tatvinam in goljufijam, nimajo moralnih načel in ne spoštujejo lastnine drugih ljudi.« Ta sodba je zdržala do leta 1963.

Na osnovi nacističnih dokumentov so bili leta 1960 ustanovljeni »centri za klateže«, v katere so dejansko deportirali Rome. S številnimi odločbami, razsodbami in publikacijami so dejansko potrdili stare predsodke do Romov. Na Bavarskem so regionalne oblasti kar ohranile številna določila iz časov nacizma; šele leta 1970 so ugotovili njihovo protiučelnost in so jih razveljavili. Sicer pa so dolgo po vojni razne urade, ki so se ukvarjali z Romi, vodili nekdanji nacistični uradniki. Zdravniki, ki so med vojno sodelovali v genocidni politiki, pa so še vedno opravljali svoj poklic.

Šele v 70. letih prejšnjega stoletja se je odnos do Romov začel spreminjati, počakati pa je bilo treba do leta 1982, da je kancler Helmut Schmidt formalno priznal, da se je nad Romi zgodil genocid. V tistem času je bil Heidelbergu tudi ustanovljen osrednji nemški Svet za Rome in Sinte; združenja so poskušali Romi neuspešno sicer organizirati že prej z namenom, da se borila proti diskriminaciji in kriminalizaciji. Kljub temu pa so protiromska čustva med prebivalci še vedno zelo razširjena in Romi, ki so od leta 1995 zaščiteni kot narodna manjšina, se morajo v vsakodnevem življenju še vedno spopadati s številnimi predsodki.

Povedati je še treba, da se je po letu 1990 samo iz nekdanje Jugoslavije preselilo v Nemčijo približno 50.000 Romov. Večina jih že vedno živi v tej državi, imajo status begunca in jim torej pretehtno nevarnost izгона. Številni otroci odrasčajo v Nemčiji, šol pa ne obiskujejo; mnogi živijo v zasilnih bivališčih na odročnih območjih. Danes živi v Nemčiji 120.000 Romov, od teh 70.000 z nemškim državljanstvom.

V Murski soboti simpozij ob svetovnem dnevu romskega jezika

Romski jezik v sodobnih časih

Ob 5. novembru, svetovnem dnevu romskega jezika, je potekal v Murski Soboti simpozij Romski jezik v sodobnih časih. Romi ob tem poudarjajo, da je njihov jezik priznan kot uradni, ker pa obstaja v mnogih narečjih, je poleg njegovega ohranjanja in razvijanja potrebna tudi standardizacija.

Na simpoziju so domači in svetovni jezikoslovci, učitelji romskega jezika in literature, novinarji, pisatelji in politiki razpravljali o tem, kako bi romščino zaščitili, saj je zelo pomembna za

identiteto skupnosti. V zahodni Evropi so namreč zaradi političnih ali zgodovinskih vzrokov marsikje pozabili na svoj jezik. V Evropi, kjer živi blizu 20 milijonov Romov, ima marsikje status manjšinskega jezika, med drugim v Avstriji, Nemčiji, Sloveniji, na Švedskem in Madžarskem, v nekaterih pokrajinah, kot sta Makedonija in Kosovo, pa tudi status uradnega jezika.

Vodja službe za narodnosti Stane Baluh je v slavnostnem nagovoru povedal, da tačas zelo intenzivno poteka-

jo razgovori o poenotenju romskega jezika na območju celotne Evrope, med prednostnimi prizadevanji slovenskega nacionalnega programa ukrepov za Rome v letih 2012-2015 pa je tudi ohranjanje in razvoj različnih oblik romskega jezika ter povečanje ozaveščenosti večinskega prebivalstva o obstoju kulture, šeg in navad pripadnikov te skupnosti.

Baluh je napovedal več usposabljanj, na katerih bodo uradnim osebam, ki delajo v okolju, kjer živi romska populacija, predstavljali bistvene značilnosti romske kulture in jezika ter pozval k strpnosti in dialogu pri obravnavi odprtih vprašanj. To, da nekateri uradniki obvladajo romščino, pa bistveno pripomore k lažji komunikaciji in večjemu razumevanju. Prav jezik je zaradi svojih značilnosti, povezanih z romsko kulturo, edinstven in v našem okolju ga je zato potrebno negovati in ohraniti za prihodnje rodove, to pa lahko naredi samo zapisana beseda, je še dodal.

Tudi predsednik Zveze Romov Slovenije Jožek Horvat Muc je poudaril, da je jezik izjemno pomemben za ohranitev romske identitete, ki mu je

potrebno dati veljavo, nevarnost za njegovo izgubljanje pa vidi tudi v tem, da ga mnogi Romi ne uporabljajo in se prilagajajo jeziku okolja.

Generalni sekretar Evropske romske unije Dragoljub Acković je opozoril, da se proces standardizacije romščine, ki se je začel pred 40 leti, mora nadaljevati in končati, saj še vedno velja, da je romski jezik eden, pa čeprav

se nekateri Romi ne razumejo, so pa vsa narečja enakovredna.

Tudi drugi udeleženci simpozija, ki so ga pripravili Zveza Romov Slovenije, Romsko društvo Zeleno vejš Serdica in Romsko društvo Romani union Murska Sobotica, so se strinjali, da bi standardizacija jezika pomagala pri učenju jezika in njegovem ohranjanju, saj ga mladi vse bolj opuščajo. (STA)

Zamejske založbe

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA

Sveži naslovi za različne okuse

Letošnja knjižna bera ZTT v znamenju proučevanja stikov med sosedi na čezmejnem območju, življenja pomembnih Tržačank in povezanosti z morjem. V otroških in mladinskih knjigah se nadaljujejo zgodbe Škrobka, ki je doslej žel že veliko uspeha.

Založništvo tržaškega tiska (ZTT) bo tudi letos na ljubljanskem knjižnem sejmu predstavilo izbor privlačnih naslovov, ki bodo zadovoljili različne okuse bralcev. Med prvimi bo izstopala knjiga Sirena, slovenski glas v Tržaškem zalivu Ivane Suhadolc, ki je v Trstu žela že velik uspeh in bo prav gotovo zanimiva tudi v Ljubljani. V njej se namreč predstavlja izsek iz tiste naše zgodovine, ki pripoveduje o naši vezi in povezanosti z morjem ter o upornosti in vztrajnosti, ko gre za zaščito pravice do našega obstoja. Zgodba o pomorskem klubu Sirena priča o tem, kako lahko tudi športno delovanje postane ključnega pomena pri ohranjanju in razvijanju kulture in identitete. Ivana Suhadolc bo svoje delo v Ljubljani predstavila v kavarni knjigarne Geonavtik, na Kongresnem trgu 1, v sredo, 21. novembra ob 17.00.

Novost na knjižni polici bo knjiga Sosed o sosedu dr. Branka Marušiča. Gre za izbor 14 člankov, ki jih je zgodovinar posvetil

temi o odnosih med italijanskimi in slovenskimi intelektualci v razdobju med drugo polovico XIX. stoletja in prvo svetovno vojno. Kot je v uvodu zapisala dr. Milica Kacin Wohinz »...objavljene razprave in članki pričajo o Marušičevi strasti po raziskovanju osebnega življenja, po odkrivanju biografskih podatkov o delovanju in usodah posameznikov, po odkrivanju individualnih pogledov in stališč, skratka o medčloveških odnosih. Odveč je poudarjati, da gre v tem delu prej za kulturne kot za politične stike med sosedi. Čeprav sta v mednarodnih odnosih vedno navzoča tako konfliktnost kot sožitje, le skrajnim nacionalizmom na obeh straneh bolj ustreza besedovanje o nespornostih kot o sožitju. V tej zbirki prispevkov so namreč preseženi nam tako domači pojmi kot so rabelj – žrtev ali sovražnik – junak, ki nas ob misli na soseda nehoje prevevajo.«

Tik pred izidom je tudi knjiga Dotiki pokrajine, novo delo pisatelja in filozofa Igorja Škamperleta, ki je ob tej priložnosti svoje moči združil s talentom fotografa Igorja Mezgeca. Nastala je knjiga, ki združuje lepoto narave – fotografije za publikacijo so nastale na Krasu in v Brkinih – in zgodbo o odnosu, ki že iz pradavnih časov tesno povezuje človeka s prostorom, v katerem živi. Kot je zapisal Škamperle, »Dotiki pokrajine nas spodbujajo, da v svetu okrog nas prepoznavamo tudi male in manj pomembne stvari, kakor so listje, sneg, cvetje, krošnja in živa voda v potoku, in z motrenjem lepote krajine presegamo svoj jaz, ki velikokrat ostaja ozkosrčno zazrt zgolj vase. Spoznavamo, da si z naravo soripadamo in da smo tudi po zaslugi njenega bivanja nekaj neizmerno več, kakor le ozki posamezniki.« Knjiga bo osrednja tema Dnevnice kavarne, ki bo na knjižnem sejmu v Cankarjevem domu, v četrtek, 22. novembra, ob 15. uri. Poleg avtorjev Igorja Mezgeca in

Igorja Škamperleta bo o odnosu med človekom in naravo spregovorila še krajinska arhitektka Ana Kučan.

ZTT bo v Ljubljani predstavilo tudi knjigo Lelje Rehar Sancin, Nojevo pero, rojstvo 20. stoletja v znamenju primorskih žena. Knjižni prvenec Lelje Rehar Sancin je zbirka portretov pomembnih Slovenk, ki so na različne načine zaznamovale začetek 20. stoletja na Tržaškem in Goriškem. Nekatere med temi so se v teh krajih le za hip ustavile, ker jih je tja nanesla poklicna ali drugačna pot, a so za vedno pustile globoko sled v družbenih dogajanjih takratnega časa. To so bile amaterske in poklicne igralkе, socialne delavke, pisateljice, slikarke in še bi lahko naštevali. Med njimi najdemo Zofko Kvedrovo, Marico Nadlišek Bartol, Elviro Kraljevo, Angelo Rakarjevo, Pavlo Hočevnar, Tino Vajtovno ... Knjiga je sad dolgoletnih raziskav (in lastnih spominov) o življenju in delu naših zamejskih prednic. Avtorica je svoje pisanje podkrepila z ohranjenimi viri in pri tem odpravila marsikatero napako. Skozi te portrete se nam odpira tudi življenje v mestih na robu Avstro-Ogrske monarhije tik pred izbruhom prve svetovne vojne in v dolgih letih fašističnega zatiranja, ko je marsikatera izmed njih zapustila rojstni kraj, ter ponovno prebujanje slovenske prisotnosti po drugi svetovni vojni.

Založništvo tržaškega tiska bo, v sodelovanju z Novim Matajurjem, na sejmu predstavilo tudi pravo poslastico za otroke. Izhaja namreč knjiga Jem zdravo, živim zdravo, Škrobkov priročnik zdrave prehrane. Gre za prikupno in bogato ilustrirano knjižico, v kateri bodo otroci in njihovi starši našli navodila kako se zdravo prehranjevati in posledično zdravo živeti. Nastala je na podlagi lanskoletnega Galebovega šolskega dnevnika, v katerem je bila obravnavana prav ta tema. Tema je požela velik uspeh v našem prostoru, zato smo se odločili, da jo ponudimo tudi ostalim malim in malo večjim bralcem. Besedilo je prispevala pediatriinja dr. Marina Trevisan, ki se že vrsto let ukvarja prav s prehrano otrok in mladostnikov ter s težavami, ki so povezane s prehranjevanjem, nekaj novih poglavij pa je dodala celotno besedilo strokovno pregledala priznana slovenska nutricionistka Mojca Cepuš.

Priročnik obravnava vsa osnovna hranila, ki jih otroško telo potrebuje za pravilen razvoj ter psihično in fizično aktivnost. Poudarek je predvsem na raznovrstni prehrani, v kateri naj prevladujejo sadje in zelenjava ter na ekološkem pridelovanju hrane in uživanju eko pridelkov in izdelkov. Glavni junak je seveda Škrobek, ki ga večina otrok pozna po receptih iz literarne revije Galeb ter po kuharici za otroke Škrobek kuha. Hudomušne ilustracije, ki jih je prispevala Chiara Sepin, s svojo barvitostjo vzbujajo pozornost in, upa-

mo, tudi željo po drugačni hrani. Škrobek je tokrat pripravil nekaj predlogov za zdrav zajtrk in zdrave malice, bralci pa bodo lahko vodili dnevnik prehranjevanja, s pomočjo katerega naj bi ozavestili pomen uravnotežene prehrane.

Na ljubljanskem knjižnem sejmu bodo svoj krst doživele še druge knjige, ki so izšle pri Založništvu tržaškega tiska v letu 2012. Prva na vrsti je V sinjo brezkončnost, po sledih odkrivanja zapuščine bratov Rusjan, pionirjev letalstva Vilija Princiča. Knjiga izčrpno prikazuje zgodbo ponovnega odkritja podvigov bratov Rusjan, s posebno pozornostjo na trud, ki je bil potreben za spodbujanje poznavanja naših letalcev v našem in v širšem prostoru. ZTT je sodelovalo tudi pri izjemni knjižni-fotografskem albumu Filmsko ustvarjanje Aljoše Žerjala, od 8-milimetrske do digitalne kamere. Filmski ustvarjalec Aljoša Žerjal je s to publikacijo želel na drugačen način zakoličiti svoje petdesetletno delo na področju filma, ustvil je sliko in jo zbral v bogati in zajetni knjigi, v kateri pa se filmu ni povsem odpovedal, saj ji je priložil tudi DVD z najzanimivejšimi izseki iz njegovih del.

V Ljubljani bomo predstavili tudi knji-

go, posvečene italijanskim bralcem, v letošnjem letu sta namreč izšli pesniška zbirka Srečka Kosovela Aspri ritmi/Ostri ritmi, v prevodu Jolke Milič, ki je za to izdajo prevedla preko 80 novih poezij, z obsežno študijo izpod peresa Mirana Košute ter knjiga spominov na italijanske prijatelje Cirila Zlobca, Lonatanze vicine, incontri e amicizie italiane di un poeta sloveno. V tem delu Ciril Zlobec pripoveduje o svojem odnosu do italijanske kulture in o stikih, ki jih je kot pesnik, prevajalec in intelektualec imel z italijanskimi umetniki, pesniki in pisatelji od prvega srečanja z Dantajem in Petrarco v šolskih klopeh, do prijateljstva z velikimi imeni italijanskega kulturnega sveta, kot so bili Leonardo Sciascia, Giacinto Spagnoletti, Giacomo Morandini in drugi. Zlobčevo knjigo, ki je izšla najprej v slovenščini z naslovom Vse daljave niso daleč, je v italijanščino prevedel Miha Obit.

Skupna tiskovna konferenca

Mladika, ZTT, Zadruga Novi Matajur predstavijo knjižnih programov v četrtek Lili Novy.

ZALOŽBA NOVI MATAJUR

Galeb in njegov

Na ljubljanskem knjižnem sejmu bo prisotna tudi zadruga Novi Matajur, z revijo Galeb in z Galebovim šolskim dnevnikom. Mladinska revija Galeb predstavlja vse od svojega nastanka leta 1954 nezamenljivo oporo pri širjenju slovenskega jezika in kulture med pripadniki mlajše generacije Slovencev v Italiji. Revija že preko petdeset let ponuja svojim mladim bralcem prispevke najbolj priznanih slovenskih avtorjev mladinske literature in ilustratorjev s celotnega slovenskega prostora, se pravi iz Slovenije in zamejstva. Zaradi tega je bila revija deležna številnih priznanj in jo sama strokovna komisija na slovenskem ministrstvu za kulturo že od zdavnaj ocenjuje z najvišjimi parametri.

Mladinska revija Galeb je razširjena na vseh šolah s slovenskim učnim jezikom in tržaški in goriški pokrajini ter v dvojezični šoli v Špetru, kjer jo imajo prav vsi učenci. V Galebu so vsak mesec zbrane poučne zgodbe, pesmi, razne didaktične rubrike (likovna, naravoslovna in kuharska delavnica), igre, križanke in rebusi. Bralcem zato revija ponuja možnost utrjevanja poznavanja jezika in kulture, pa tudi razvijanje ročnih in miselnih spretnosti ter logičnega razmišljanja. Izhaja v desetih številkah letno (vsaka na 48

barvnih straneh), ki sovpadajo s trajanjem šolskega leta.

Letošnji Galeb pa ponuja nekaj tehničnih novosti, predvsem pri uporabi novega tipa črk, ki naj bi olajšal branje dupleksikom. Font bianconero so razvili v rimski založbi Bianco e nero, za na-

V SEMEREM DOMU OD 21. DO 25. NOVEMBRA

skupaj v Ljubljani

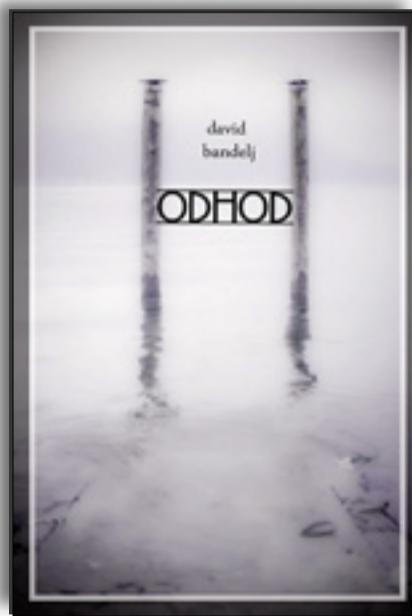
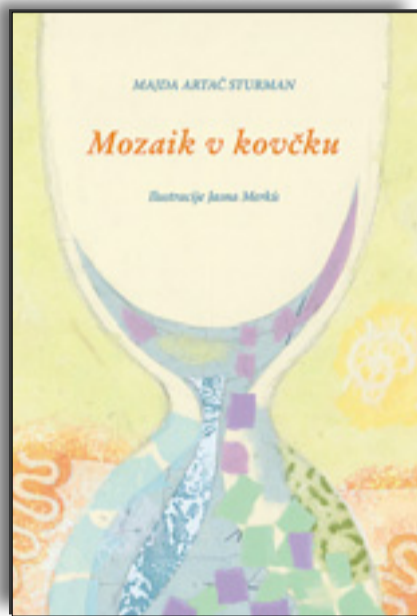
ZALOŽBA MLADIKA

Slovenska knjiga v Italiji

V letu, ki se izteka, je založba z Dornizettijeve ulice pripravila in izdala raznovrstno paleto knjižnih naslovov, ki se ponujajo v branjem različnim starostnim in interesnim skupinam. V svojem delovanju Mladika nadaljuje promoviranje domače literarne ustvarjalnosti in zamejskega prostora. Poglejmo v podrobnosti naslove, ki so letos izšli.

Prav na začetku leta 2012 je zagledala luč strokovna publikacija prof. Marije Pirjevec z naslovom Tržaški književni razgledi (320 str., 23 €) s spremno besedo dr. Igorja Škamperleta. Knjiga prinaša osemnajst esejev, objavljenih v letih 1997–2011 v slovenskem in italijanskem znanstvenem ter strokovnem tisku, ki so bili za knjigo na novo prirejeni in dopolnjeni. Eseji nudijo bogat in homogen pregled nad literarnim ustvarjanjem na slovenskem zahodnem narodnostnem območju, čeprav je vsebinsko težišče na slovenski tržaški književnosti 20. stoletja. Kljub raznovrstnosti pa med prispevki obstaja tudi črta, ki jih povezuje. Vodilni je »tržaški vidik«, se pravi pozornost do posebne problematike s slovensko-italijanskega mejnega položaja, z zornega kota dveh literarnih kultur in njunih stoletnih srečavanj.

Mozaik v kovčku (112 str., 22 €) Majde Artač Sturman z ilustracijami Jasne Merku je romaneskni mozaik, v katerem se prepletajo prozne in pesniške, esejistične in narativne prvine. Refleksija o barvah, o njihovih simbolnih pomenih, o njihovi pojavnosti se nastavlja ne samo kot navdih za

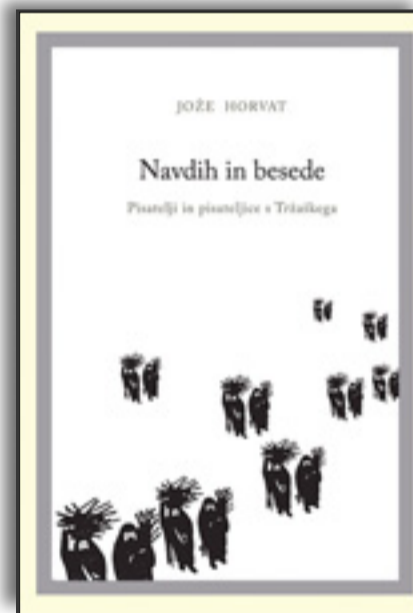
čustveno izpoved in razmišljanje o sodobnih vprašanjih, o ekoloških in kulturno-družbenih temah, temveč kot izhodišče Galijne zgodbe, avtoričine ruske prijateljice, ki se naseli na Kras, ga spoznava, doživlja in se mu prepusti.

Goriški pesnik David Bandelj je avtor pesniške zbirke Odhodi (96 str., 16 €) s spremno besedo Mete Kušar. Gre za izbor pesmi, ki jih označuje motiv odhoda, v katerih se subjektivno pesnikovo čutenje prepleta s čutenjem drugih univerzalnih tem: ljubezni, svobode in smrti v jeziku, ki je jasen in komunikativen, vendar »kljub jezikovni razumljivosti v verzih ostaja dovolj domišljije, ki poganja poetične finese.« Tržaška pisateljica in esejistka Vilma Purič je avtorica romana Brez zime (208 str., 22 €). V tem delu se s stilo ubranim in izbranim besediščem dotakne krhkosti in raz-

petosti življenja ženske junakinje, ki se spopada z zaljubljenostjo, materinstvom in novim družinskim življenjem. Avtorica z izjemno sposobnostjo vživlja v usodo in razpoloženja svoje junakinje stopnjuje njeno zgodbo do nedoumljivega razpleta.

Tržaški besedni ustvarjalci so protagonisti knjige intervjujev Jožeta Horvata z naslovom Navdih in besede. Pisatelji in pisateljice s Tržaškega (264 str., 23 €). V tem delu nam spregovorijo Dušan Jelincič, Marij Čuk, Ace Mermolja, Evelina Umek, Bruna Marija Pertot, Miroslav Košuta, Zora Tavčar, Alojz Rebuta, Boris Pahor, Milan Lipovec, Marija Pirjevec. V pogovoru z njimi časnikar Jože Horvat odkriva poglobljene motive njihovega opusa, izpostavi pa tudi sociokulturne in idejne okoliščine pisca, ki sodoločajo njegovo literarno ustvarjalnost, tako da se izrišejo izpiljeni portreti.

Istrski publicist Milan Gregorič je avtor dela Vstani Slovenija. Iz zatohlosti tranzicije v nove čase (320 str., 22 €) s spremno besedo Saše Martelanca. Knjiga prinaša zgodbo o tem, kako se je slovenska družba začela gospodarsko, politično in moralno razkrjati po osamosvojitvi. Hkrati nastavlja ogledalo glavnim akterjem slo-

ljudi, ki jih je vzgajal na gimnaziji, še danes živijo in delujejo. Slovenska prosveta, Slovenski kulturni klub, Društvo slovenskih izobražencev, Draga, to so sadovi njegovega dela in o tem predvsem govori ta zbor-

otroški svet: problem socializacije, čustvene inteligence in odnosa do narave, posebna pozornost pa je namenjena svetu žuželk. Skrbi za domači teritorij je namenjena dvojezična publikacija, ki je nastala v so-

enica zamejskih založb

jur, Goriška Mohorjeva družba – s pred-
k, 22. novembra, ob 11. uri v dvorani

v šolski dnevnik

še potrebe pa so še posebej naredili vse šumnike.

Galeb je tudi letošnji prejemnik nagrade Città di Chiavari, ki jo že devet let podeljujejo v ligurskem mestu Chiavari in je edina nagrada te vrste v Italiji. Podeljuje jo Združenje za otroško in mladinsko li-

teraturo, Galeb pa so podelili priznanje za najboljše ilustracije in platnice.

Po lanskoletnem uspehu Galebovega šolskega dnevnika, v katerem smo obravnavali zdravo prehrano, letos nadaljujemo z dobrimi navadami – ne samo pri mizi, temveč tudi pri vsakdanjih opravilih. Namesto Škrobka nas skozi dnevnik vodi neolikani Mrjašček. Na njegovih napakah naj bi se otroci naučili lepega in spoštljivega vedenja doma, v šoli, na ulici in drugod, kar pa ni vedno lahko. S preprostimi pravili in nasveti poskušamo naše navihance usmeriti na pravo pot, vsaj kar zadeva vsakdanje obnašanje in sobivanje s starši, učitelji, prijatelji in z družbo na splošno.

Besedilo je povzetek nekaterih že obstoječih bontonov za otroke in mladino, Mrjašček in njegove prigode pa so delo Chiare Sepin Ferluga.

Galebov šolski dnevnik na začetku šolskega leta dobijo vsi učenci osnovnih šol s slovenskim učnim jezikom, kar omogočajo Zadruga kraška banka, Zadruga banka Doberdob in Sovodnje ter KB1909.

venske politične scene, zlasti slovenski samooklicani levici, ki je razgrabila in obdržala v svojih rokah vse glavne vzvode družbene moči in s tem usodno zaznamovala prvi dve desetletji mlade slovenske države. Peterlinov zbornik (228 str., 30 €), ki ga je uredil Marij Maver, prikazuje v sliki in besedi delo, ki ga je Jože Peterlin opravil na Tržaškem kot gledališki človek. Toda Peterlin ni bil samo to. Bil je tudi vzgojitelj, organizator, voditelj. Ta plat njegovega življenja je manj znana, ker ni tako otipljiva in vidna. Toda že večkrat je bilo poudarjeno njegovo delo v šoli, v ljudski prosveti, v politiki. Organizacije, ki jih je ustanovil z mladimi

nik. Zbornik Živeti v krizi (160 str., 15 €), ki ga je uredila Nadia Roncelli, prinaša predavanja s 46. študijskih dnevih Draga, pri katerih so sodelovali Bogdan Žorž in Kristina Martelanc na temo Kriza odnosov v družini, Rafko Dolhar s predavanjem Ali lahko Slovenci v Italiji proslavimo 150-letnico Italije?, Anton Stres na temo Nova evangelizacija po slovensko in France Arhar s predavanjem Od tolarja do evra.

Evelina Umek je avtorica slikanice Deklica in metulj (32 str., 14 €) z ilustracijami Gordane Schmidt. V pravljici o deklici in o pisanem svetu metuljev se avtorica Evelina Umek dotakne tem, pomembnih za

delovanju s tržaško univerzo, o nabrežinskem trgu, in sicer z naslovom Nabrežina: stara vas, trg, cerkev sv. Roka. Smernice za načrtovanje novega trga (125 str., brezplačna izdaja).

V četrtek, 22. novembra, ob 17. uri prireja založba Mladika debatno kavarno z naslovom Narodnostna in človeška emancipacija. Idejno-estetske vrednote slovenskih besednih ustvarjalcev na Tržaškem. Sodelujejo: Marija Pirjevec, Evelina Umek, Jože Horvat, Martin Breclj in Igor Škamperle.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

SOVODNJE - Deželno upravno sodišče sprejelo priziv občinske uprave

Dežela mora izplačati prispevek za obnovo hiše

Sodniki potrdili arhitektonsko in zgodovinsko vrednost Butkovičeve domačije

Dežela Furlanija-Juljska krajina mora izplačati sovoedenjski občini prispevek za obnovo Butkovičeve domačije. Tako so odločili sodniki tržaškega deželnege upravnega sodišča in v svojem sklepu v bistvu na celi črti osvojili argumente sovoedenjske občine, ki jo je predstavljala odvetnik Paolo Vizintin. V razsodbi številka 422, objavljeni 15. novembra, so sodniki zapisali, da ima sovoedenjska občina pravico do prispevka, saj njen projekt za obnovo Butkovičeve domačije odgovarja vsem zakonskim predpisom o ovrednotenju objektov z visoko arhitektonsko in zgodovinsko vrednostjo. Na podlagi njihove odločitve bo dežela morala izplačati sovoedenjski občini prispevek, vreden okrog tristo tisoč evrov, za katerega so sovoedenjski upravitelji zaprosili leta 2010, ko so se prijavili na razpis za pridobitev finančnih prispevkov iz evropskega sklada za regionalni razvoj v programskem obdobju 2007-2013. Razpis, ki ga je objavil urad za koordinacijo politik za gorata območja Furlanije-Juljske krajine, je bil namenjen prenovi in ponovnemu koriščenju nepremičninskega premoženja, ki ima zgodovinsko, umetniško, kulturno, arheološko ali etnoantropološko vrednost.

Dežela svojčas sovoedenjski občini ni zagotovila prispevka, ker je ocenila, da je v prenovitvenem projektu predvideno tudi delno porušenje objekta. Zaradi tega naj bi bil po mnenju izvedencev z dežele prenovitveni projekt nesprejemljiv. Na deželnem upravnem sodišču je odvetnik Vizintin dokazal, da so prepričanja deželnih izvedencev glede rušilnih del popolnoma neosnovane. »Dokazali smo, da ne bi šlo za porušenje, pač pa za temeljito obnovo, v okviru katere bi bili ohranjeni vsi arhitektonski elementi, sploh pa bi objekt celo izboljšali, saj bi uporabili boljše gradbene materiale,« pojasnjuje Vizintin in opozarja, da so na deželi zavrnilo sovoedenjsko prošnjo po pridobitvi prispevka tudi, ker poslopje naj ne bi imelo arhitektonske vrednosti. »Tudi glede tega je deželno upravno sodišče osvojilo naše zahteve, saj je ugotovilo, da je arhitektonska vrednost poslopja dokazana z bogato dokumentacijo,« pravi Vizintin in pojasnjuje, da so sodniki razveljavili odlok, s katerim je dežela zavrnila prošnjo po prispevku sovoedenjske občine. »Deželi so odredili, naj takoj vključi sovoedenjsko občino na lestvico in naj takoj izplača prispevek, za katerega so zaprosili v Sovodnjah,« pravi Vizintin. V prihodnjih dneh bo dežela prejela sklep s sodišča in nato bo sprožila potreben upravni postopek za izplačilo prispevka. »Ne verjamem, da se bo dežela pritožila na državni svet, saj so motivacije sklepa deželnege upravnega sodišča tako dobro napisane, da res ne vem, čemu bi se lahko pritožili,« še pravi odvetnik Paolo Vizintin.

Novico o razsodbi so z zadovoljstvom sprejeli na sovoedenjskem županstvu. »Od vsega začetka smo bili prepričani v kakovost našega prenovitvenega načrta, zato pa je bil tudi odgovorni našega tehničnega urada mnenja, da pro-

jekta ne smemo opustiti. Izpolnjevali smo namreč vse pogoje in se za pripravo projekta zelo trudili, saj je predstavljala edino možnost za pridobitev prispevka,« pravi sovoedenjska županja Alenka Florenin in pojasnjuje, da so se zato odločili za pritožbo, čeprav je za občino predstavljala dodatni strošek. »Zdaj pa smo res za-

dovoljni in računamo, da se dežela ne bo pritožila na državni svet,« pravi Floreninova in razlaga, da je Butkovičeva domačija v zelo slabem stanju, zato pa je prispevek za njeno obnovo še kako potreben. Županja tudi pojasnjuje, da bodo morali še enkrat preveriti, čemu nameniti poslopje, saj se potrebe hitro spreminjajo in

je treba objekt čim boljše ovrednotiti. »Pohvala za uspeh gre nedvomno našim uradom in še zlasti vodji tehničnega urada Paolu Noninu, ki se je zelo angažiral za pripravo priziva in je zbral vso potrebno dokumentacijo, s katero je nato odvetnik Vizintin lahko opravil svoje delo na sodišču,« zaključuje Alenka Florenin. (dr)

Sovoedenjska občina je leta 2000 odkupila staro kmečko hišo, v kateri se je rodil duhovnik, pisatelj, prevajalec in ugankar Peter Butkovič; sedaj bodo končno dobili denar za obnovo poslopja

BUMBACA

PODGORA - O gospodarski krizi in težavah upokoencev

Poveča naj se oskrba na domu

Nevzdržni so pogoji za tiste, ki niso hospitalizirani, morajo pa pogosto na preglede: v prvem primeru je prevoz brezplačen, v drugem zelo drag

Podgorsko društvo Andrej Paglavec, sekcija VZPI-ANPI in sindikat upokoencev SPI-CGIL so v petek priredili srečanje o gospodarski krizi in vzporednih težavah. Vloga gostiteljice je opravila društvenega predsednica Barbara Uršič. Kratek uvod je imel predstavnik mestne organizacije upokoencev, ki je seznanil dvajset prisotnih z ne-

sprejemljivim pojavom, da je goriška občina pred volitvami sprejemala sindikaliste, po volitvah pa se ne odziva niti na dopise. Daljše poročilo je imel pokrajinski tajnik SPI Franco Vittorio. Navezal se je na četrtkove vseevropske demonstracije z zahtevami po pravičnejših ekonomskih ukrepih.

Koristno je bilo poročanje o naporih, ki jih sindikat SPI-CGIL opravlja med srečanji z občinami in deželno upravo, največkrat ob odsotnosti ostalih sindikalnih združenj, ki se omejujejo na nudenje drobnih storitev in so opustila reševanje strateških vprašanj. Za poslušalce je bilo posebno koristno zabeležiti vrsto podatkov, ki jim pomagajo, da sledijo svojim interesom.

Pomemben je napor, da se zmanjša število oskrbovanih v domovih za ostarele in poveča oskrba na domu. Sedaj statistika beleži 10.000 prvih in 30.000 drugih. Sprememba tega razmerja v prid drugih predpostavlja širitev bolnišniških, fizioterapevtskih in negovalnih služb. Vse več je negovalk, tudi italijanskih državljanek, ki pomagajo ostarelim na njihovih domovih. Deželna uprava bi morala nesamostojnim ose-

bam pomagati pri kritju stroškov, saj je negovalka do 20 ur tedenskega dela celo bolj poceni od hospitalizacij. Goriško zdravstveno podjetje je povečalo prispevke za te potrebe. Olajšanje bi za upokoence pomenil premik praga pokazatelja ISEE od 30.000 na 35.000 evrov, ker bi se povečalo število upravičencev. Nevzdržni so pogoji za tiste, ki niso hospitalizirani, morajo pa pogosto na preglede: v prvem primeru je prevoz brezplačen, v drugem zelo drag. Za upokoence z nizkimi dohodki naj velja pavšalna cena 5 evrov za vsako vožnjo!

Tu so še velike neznanke, povezane z deželno reorganizacijo bolnišničnega sistema in posameznih oddelkov, izkoriščanje elektronske pošte s strani družinskih zdravnikov za povezave z bolnišnicami, zaradi česar ne bi bilo potrebno osebno javljanje za naročanje pregledov. Davek IMU je treba prilagoditi v sorazmerju s pokazateljem ISEE. Poročanje se je zaključilo še enkrat s posledicami azbestnih vlaken in poudarkom na dejstvu, da morajo biti zaščiteni tudi prebivalci okrog tovarn in ne le neposredno zaposleni delavci. (ar)

Franco Vittorio v Podgori

BUMBACA

GORICA - Po prometni »katastrofi«

Odprli Tržaško cesto, kmalu spet nova dela

V Gorici so med včerajšnjim dopoldnevom ponovno odprli prometu odsek Tržaške ceste, ki s štandreškega krožišča vodi proti mestnemu središču. Zaprtje odseka je v petek povzročil pravo prometno katastrofo v vsem južnem predelu mesta, zaradi česar so delavci ves dan hiteli s svojim delom: obnavljali so spoje nad stebri viadukta, da bi lahko zatem cestišče na novo asfaltirali. V petek so z delom nadaljevali do 23.30, asfaltiranje pa niso mogli zaključiti zaradi nizkih večernih temperatur. Zaradi tega so se na gradbišče vrnili včeraj ob 5.30, pripravili vse stroje in opremo ter asfaltirali via-

dukt, komaj je povišanje temperature to omogočilo. S tem pa se obnavljanje viadukta, za katero skrbi podjetje ANAS, še ni zaključilo; v prihodnjih tednih bodo odstranili sedanje obcestne ograje in jih nadomestili z novimi. Poleg tega bodo namestili tudi nove protihrupne pregrade. Za njihovo nameščanje ne bodo zaprli ceste, kot se je zgodilo v petek, pač pa bodo uvedli izmenični enosmerni promet, ki ga bo urejal semafor. Seveda gre tudi v tem primeru pričakovati kolone, čeprav ne tolikšne kot v petek, ko je Gorica doživela največji prometni zastoj v svoji zgodovini.

Tržaška cesta spet odprta

BUMBACA

KULTURNI DOM GORICA

KINOATELJE

V sredo, 21. novembra 2012, ob 18. uri
odprtje razstave kiparja **PAVLA HROVATINA**

V četrtek, 22. novembra 2012, ob 20. uri
Sprejem in podelitev nagrade
»DARKO BRATINA - POKLON VIZIJI«

Vstop prost

Informacije: Kulturni dom Gorica – ul. Brass, 20 – tel. 0481 33288
email: info@kulturnidom.it

GORICA - Ukrepi bodo prizadeli Novi glas in uslužbence Zadruga Goriška Mohorjeva zašla v težko finančno stisko

Zadruga Goriška Mohorjeva je zašla v težko finančno stanje. S tem je seznanila izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij (SSO), ki je v četrtek še enkrat zasedal v tem mesecu, tokrat v Gorici. Potreba po dodatnem mesečnem zasedanju je izhajala iz dogodkov, ki so se zvrstili v dobrem tednu, in zaradi nekaterih upravnih obvez, o katerih je bilo potrebno odločiti. Posebno pozornost pa je izvršni odbor krovne organizacije namenil Zadrugi Goriška Mohorjeva.

Predsednik SSO Drago Štoka je na začetku zasedanja najprej izrazil zadovoljstvo zaradi pomembnega premika v smeri pozitivne razrešitve vprašanja državnih sredstev za manjšino za triletje 2013-2015, do konca leta pa bo potrebno pridobiti še manjkajoči del denarja, ki zadeva leto 2012, je poudaril. Za tem je predal besedo trem predstavnikom Zadruga Goriška Mohorjeva - Damjanu Paulinu in Eriki Jazbar iz uprave ter Danijelu Devetaku v imenu uslužbencev oz. novinarjev Novega glasa.

Predsednik Zadruga Goriška Mohorjeva Damjan Paulin je predstavil bilanco ter povedal, kakšni in kolikšni so prihodki. Zadruga izdaja namreč tednik Novi glas, mesečnik za osnovnošolske učence in dijake nižjih srednjih šol Pastirček, vsakoletni Koledar in knjige. Spričo krize so pri zadrugi še bolj smotrno uredili porabo sredstev in skušali dodatno znižati stroške, je povedal. Stroga pravila, ki zadevajo upravljanje zadrug, namreč ne dopuščajo večletnih izgub, prav to pa lahko privede do načetja družbene glavnice. Največji problem je v tem, da letos niso še dobili nobenega denarja s strani dežele FJK, kot tudi še vedno ne vedo, kolikšen bo ta znesek. Upravni odbor zadruga je zato sklenil, da sproži postopek, ki bo časnikarjem in uslužbencem znižal število delovnih ur ter zmanjšal število strani tednika. Člani izvršnega odbora SSO so predstavnikom Zadruga Goriška Mohorjeva izrazili solidarnost in zagotovili, da bo SSO stal zadrugi ob strani in v naslednjih dneh preveril, ali so še kakšna

druga razpoložljiva sredstva, zato da bi opisano stanje ublažili.

V nadaljevanju zasedanja sta predsednik Štoka in odbornik Riccardo Ruttar podala poročilo o poteku del deželne komisije za Slovence. Poudarjeno je bilo dejstvo, da spričo posledic krize bo potrebno resno vzeti v pretres sedanjo organiziranost in jo primerno posodobiti, posledično temu sledi tudi razmislek o kriterijih financiranja. Opozorili so, da pa ne bi bilo dobro, če bi se pristojno deželno odborništvu že letos odločilo, da manjšim društvom ne izplača prispevkov pod 5.000 evri. Iz podrobnejše analize je bilo namreč ugotovljeno, da bi to prizadelo aktivna slovenska društva, ki dobro in kakovostno delujejo na teritoriju. »Zaradi pomembnega dela, ki ga opravljajo za slovensko narodno skupnost v Italiji, bi črtanje sredstev predstavljalo hudo krivico,« menijo člani SSO, ki bodo to stališče zagovarjali na naslednjem zasedanju deželne komisije; ta se bo sestala v teku enega tedna.

GORICA - Novo šolsko leto Glasbene matice

Glasba je naložba za otrokov razvoj

»Ceprav so gospodarska kriza in njeni učinki prizadeli tudi naše kulturno tkivo in nas spravili na kolena, se pri Glasbeni matici že nekaj let spopadamo z iskanjem ustreznih rešitev. Napori so usmerjeni v zagotovitev naše prisotnosti povsod, kjer delujejo slovenske šole in domača kulturna društva, s katerimi redno in dobro sodelujemo. Prijubljenost naše šole in potreba po glasbenem izobraževanju kljub splošni krizi ne upadata, saj obiskuje našo šolo 150 učencev. Zadnje čase opažamo, da se starši za zgodnje glasbeno izobraževanje svojih otrok odločijo bolj zavestno in ne zgolj iz splošnega mnenja, da je prav osvojiti osnovne glasbene veščine, ampak iz prepričanja, da je to investicija za otrokov vsestranski razvoj, ki zahteva veliko truda in vztrajnosti v rednem učenju.« Tako ocenjuje začetek novega šolskega le-

so jim pisani na kožo, ker jim profesorji s svojimi priredbami omogočijo, da lahko nastopajo v večjih orkestralnih, zborovskih in tudi solističnih vlogah. Za uresničitev takih pobud pa je potrebna sinergija med glasbeno šolo in kulturnimi društvi, ki imajo kakovostne pevske zборе,« poudarja Nataša Paulin in omenja scensko glasbeni projekt »Povodni mož«, ki je aprila letos doživel izjemen odmev med šolsko publiko in tudi odobravanje odraslih. »V učencih je sprožil tisto pozitivno energijo, ki jim je služila, da so se z večjim elanom posvetili rednemu delu,« dodaja sogovornica.

Pri Glasbeni matici se vsako leto prijavljajo na državna in mednarodna tekmovanja, na katerih se gojenci vedno odlično odrežejo. Na 3. mednarodnem tekmovanju mladih glasbenikov A. Salieri v mestu Legnago pri Veroni sta učenci kla-

»Odpri pristop in sprejemanje jezikovne drugačnosti je na videmskem konservatoriju normalna zadeva, zato smo prepričani, da se bodo obveze iz pogodbe v letih nadgrajevale in dopolnjevale s skupnimi pobudami in izmenjavami,« pojasnjuje predsednica slovenske šole. Pogodba, ki sta jo Glasbena matica in omenjeni konservatorij podpisala 6. junija, je omogočila učencu Dejanu Bacicchiju, da je prvi v Gorici opravil izpit iz violine po novih pravilih. V jesenskem roku pa so izpiti potekali na tržaškem sedežu Glasbene matice, kjer sta dva učenca goriškega sedeža uspešno opravila izpitno preizkušnjo. »S tržaškim konservatorijem Tartini se stvari odvijajo počasneje. Naši učenci so kot privatisti polagali izpite iz klavirja in violončela v italijanskem jeziku. Tržaška zaprtost določenih javnih ustanov še vedno pogojuje

ta Nataša Paulin, predsednica Glasbene matice.

V Gorici so učencem na voljo individualne lekcije glasbil s tipkami (klavir, harmonika), godal (violina in violončelo), pihal (kljunasta in prečna flavta), brenkal (kitara), tolkal (zvončki in bobni), jazz oddelka (petje in klavir) ter zborov (Otroški in Mladinski zbor Neokortex). Ob rednem delu ponujajo tudi izpopolnjevalne tečaje za violino in klavir, ki potekajo med šolskim letom pod vodstvom priznanih glasbenikov pedagogov, kot so prof. Armin Sešek iz Srbije, prof. Vasilij Meljnikov iz Minska in prof. Isabella Lo Porto iz Italije.

»Glasbeni projekti so za našo šolo iz ziv, ki ga uresničujemo vsaki dve leti z vsebinami, ki zaznamujejo naš prostor ali sejo v slovensko kulturno zakladnico. Namenjeni so izključno našim učencem, saj

virja iz razreda prof. Vesne Zuppin želi odlične uspehe: Katarina Visintin je osvojila prvo nagrado, Elisa Terrana pa drugo. Učenka harmonike Johana Radojević iz razreda prof. Manuela Fighelija je na istem tekmovanju osvojila tretjo nagrado.

Trije učenci so se udeležili 7. mednarodnega tekmovanja Nagrada Spincich v Trstu in na njem zasedli drugo in četrto mesto. Na regijskem tekmovanju Temsig v Sloveniji pa sta trinajstletna Elisa Terrana in enajstletna Katarina Visintin osvojili prvo mesto v svoji kategoriji. »Dobro je podčrtati, da sta učenci še zelo mladi in zelo perspektivni,« opozarja Nataša Paulin.

Razveseljiva novost šolskega leta 2011-12 je podpis pogodbe s konservatorijem Tomadini iz Vidma, ki predvideva rabo slovenskega jezika tako pri izpitih kakor pri obveznih dokumentih in potrdilih.

Gojenec Dejan Bacicchi (tretji z leve) po izpitu, ki ga je opravil na podlagi pogodbe, podpisane z videmskim konservatorijem; ob njem so članice komisije Ambra Cossutta in Jagoda Kjuder, predsednik komisije prof. Andrea Scaramella, ravnatelj Glasbene matice Bogdan Kralj, predsednica Nataša Paulin in prof. Beatrice Zonta

normalne odnose med različnimi jezikovnimi skupinami, ne zmanjšuje pa v nas volje, da bi se stvari čim prej pozitivno rešile,« zatrjuje Nataša Paulin ter vlogo in načrte Glasbene matice tako opredeljuje: »Povezani smo s teritorijem in čezmejnimi prostorom, saj ponujamo glasbeno kuliso različnim kulturnim društvom in ustanovam. V preteklosti, ko je finančno stanje to omogočalo, smo sodelovali pri abonmajski sezoni goriške občine, danes pa si tega ne moremo privoščiti. Ker smo ugotovili, da združevanje in povezovanje omogočita kakovostnejše kulturne dogodke, pripravljamo čezmejni projekt, pri katerem bodo sodelovale italijanske in slovenske glasbene šole. Namenjen bo medsebojnemu spoznavanju in utrjevanju ter širjenju tiste govorice, ki ne pozna meja in sprejema različnost kot vsakodnevno hrano.«

TRŽIČ - Od 7. decembra v Kinemaxu Po lanskem uspehu se opera vrača v kino

Letošnji program bo ponudil deset opernih prenosov

Po velikem in nepričakovanem (a seveda dobrodošlem) uspehu prve izvedbe, med katero so skupno našli 1400 gledalcev, se v tržaški Kinemax vračajo prenosi oper. V letošnji program so vključili prenose desetih oper, ki bodo uprizorjene v gledališčih Scala v Milanu, Royal Opera House v Londonu, Opéra National v Parizu in Teatro musicale del maggio fiorentino v Firencah. Prvi pre-

nos bo v ponedeljek, 7. decembra, ko bodo predvajali opero »Lohegrin«. Nato se bodo do maja zvrstile opere »Hrestač«, »La Boheme«, »Notre dame de Paris«, »Falstaff«, »Hansel in Gretel«, »Nabucco«, »La donna del lago«, »Il crepuscolo degli dei« in »Der Rosenkavalier«. Med prvo izvedbo se je v Trziču zbralo več gledalcev kot na prenosih v Trstu, Vidmu, Trevisu in Padovi.

imenovanja
zrcala stanja

6

Zvezdo so namestili na kolodvorsko streho kmalu po razmejitvi.

Nočni pogled na trg pred Severno postajo s snežnim metežem in simbolnim rušenjem mejne mreže (zgoraj); tako se predstavlja sedanji neomejeni prostor z mozaikom in urbanimi namestitvami (spodaj).

Pri Severni postaji

Tako imenujemo območje na Bohinjski progi okrog goriške železniške postaje, da jo razlikujemo od glavne postaje, ki stoji v jugozahodnem predelu Gorice na progi Tržič-Videm. Bohinjski progi se v italijanski pravi Transalpina, zato se tako uradno imenuje polovica trga pred postajo, druga polovica na ozemlju Slovenije pa nosi ime Trg Evrope, prej Kolodvorska ulica. Goričani uporabljamo včasih postajo kot izhodiščno točko za izlete v Julijce. Širšemu območju, zlasti na slovenskem državnem ozemlju, so pravili Na Blanči.

Po sredini trga je do leta 2004 potekala mejna mreža, čez katero so dvakrat pred njeno odpravo odigrali odbojarsko tekmo uredništvu časopisov Isonzo-Soča in OKO (ne izhaja več) ter dekleta ŠZ DOM. Pobudi sta imeli simbolni pomen s sporočilom o presejanju meje podobno kot teki, kolesarjenja in veslaški spusti po Soči. Isto mrežo so pred desetletjem ilegalno preskakovali begunci s Srednjega vzhoda na dolgi poti proti Zahodu.

Mogočno postajo so dogradili leta 1906, ko so progo odprli za promet. Postala je eden glavnih simbolov razmejitve leta 1947. Na njej je izstopala rdeča zvezda. Čez Vecchietov talni mozaik je od leta 2004 mogoče prosto povabiti koga na kavo v kolodvorsko kavarno ali na ogled mini muzeja, posvečenega dogajanjem na meji od leta 1947 do leta 2004, oddelka bodočega razmeščenega muzeja 20. stoletja. Odtlej nekaj let zaporedoma, sedaj pa občasno, prirejajo pred Severno postajo množične koncerte s stalnim sporočilom preseganja ovir in zaprek med ljudmi. Pri Severni postaji je tudi start čezmejnne množične tekaške prireditve »Vivicittà - Poživimo mesto«. O svetovno znanih osebnosti, ki so kdaj obiskale trg pred Severno postajo, omenimo avstro-ogrskega prestolonaslednika Ferdinanda, kasnejšega predsednika ZDA J.F. Kennedyja in predsednika Evropske komisije Romana Prodijsa. Izpred Severne postaje je privlačen pogled na Sabotin, »govorečo goro« (zaradi italijanske svetlobne trobojnice in spreminjajočih se variant napisu Naš Tito), in na Kostanjevico s samostanom, cerkvijo, knjižnico in grobnico zadnjega francoskega kralja.

Aldo Rupel

GORICA - Leva sredina že vpisuje v volilne sezname v volilnih uradih in na spletu

Na primarnih volitvah pričakujejo 8000 volivcev

V nedeljo, 28. novembra, bodo volišča odprli v vseh občinah z izjemo Števerjana in Dolenj

Osem tisoč. Toliko volivcev pričakuje leva sredina iz goriške pokrajine na primarnih volitvah, s katerimi bodo v nedeljo, 25. novembra, med 8. in 20. uro izbirali levo sredinskega kandidata, ki se bo prihodnje leto potegoval za mesto predsednika vlade na parlamentarnih volitvah. »Na Goriškem smo leta 2005, ko je bil na primarnih volitvah Romano Prodi izvoljen za kandidata Unije za predsednika vlada, našli 12.000 volivcev. Štiri leta kasneje - leta 2009 - pa je bilo na primarnih volitvah Demokratske stranke, med katerimi so bili izvoljeni državni tajnik in deželna vodstva, 6000 volivcev. Tokrat računamo na vmesni rezultat: ciljamo na udeležbo 8000 volivcev,« je včeraj pojasnil Mauro Gaddi, koordinator pokrajinskega odbora za izvedbo primarnih volitvah. Po njegovih besedah se levo sredinske stranke pripravljajo, da bi volitve izpeljale na najboljši način, zato pa so v glavnem že zbrale prostovoljce, ki bodo v nedeljo, 25. novembra, skrutinatorji in sploh bodo skrbeli, da ne bo težav na voliščih, razpršenih po goriški pokrajini. Le-teh bo 23, saj bosta brez volišča le dve občini - Števerjan in Dolenje. »Števerjanski občani bodo lahko glasovali na goriškem sedežu, ki bo tokrat v telovadnici slovenskega višješolskega središča v Ulici Puccini, saj smo morali zaradi zasedenosti zapustiti dose-danji sedež v dvorani UGG. Volivci iz Dolenj pa se bodo morali odpraviti do sosednjega Krmna,« pojasnjuje Gaddi in po-udarja, da bodo vsi skrutinatorji opravljali svoje delo prostovoljno, nihče ne bo plačan, čeprav bo moral vsak volivec prispevati dva evra za organizacijo volitev. V doberdobski občini bo sedež postavljen na sedežu društva Jezero, v Sovodnjah bo mogoče glasovati v dvorani občinskega sveta, v Trziču v galeriji sodobne umetnosti, v Koprivnem in Krmnu v večnamenski dvorani, v Fari v knjižnici, v Gradišču v palači Monte di Pietà, v Gradežu v avditoriju Biagio Marin, v Marianu v socialnem centru, v Medeji v dvorani Aldo Gallas, v Mošu na županstvu, v Moraru v konferenčni dvorani, v Zagraju v večnamenski dvorani v nekdanjem vrtcu, v Škocjanu v večnamenskem središču, v Starancanu v večnamenski dvorani, v Vilešu v palači Ghersiach ter na sedežih Demokratske stranke v Foljanu-Redipulji, Ronkah, Romansu in San Pieru.

»Vsak volivec se bo moral odpraviti na volišče v občini, kjer ima bivališče. To velja tudi za študente; glasovali bodo tam, kjer stanujejo,« razlaga Gaddi in opozarja, da je predpogoj za glasovanje vpis v volilne sezname. Vpisati se je mogoče na spletni strani www.primarieitaliabenecomune.it in v volilnih uradih posameznih občin; stranke so včeraj zbirale podpise v raznih krajih pokrajine, v Gorici bo vpis v sezname možen še v torek, 20. novembra, med 16. in 20. uro na sedežu stranke SEL v Ulici Bellinzona. »V sezname že vpisujemo, da bi olajšali delo, ki ga bomo morali opraviti v nedeljo, 25. novembra, na voliščih. Kdor se bo do takrat vpisal, bo namreč že dobil glasovnico in bo z glasovanjem hitreje opravil. Seveda bomo vpisovali volivce v sezname tudi na dan glasovanja, v nedeljo, 25. novembra; v tem primeru bodo volivci potrebovali kako minuto več za vpis, vsekakor pa bodo nato lahko oddali svoj glas,« še pojasnjuje Gaddi.

Da so primarne volitve zelo pomemben izraz demokracije, pa so prepričani pokrajinski tajnik Demokratske stranke Omar Greco, pokrajinska koordinatorka Svobode, ekologije, levice (SEL) Loredana Panariti in pokrajinski tajnik Socialistične stranke Franco Miglia. »Glede na primarne volitve iz leta 2006, ko je zmagal Prodi, smo storili pomemben korak naprej. Sodelujoče stranke so podpisale dogovor, da bodo v primeru nesoglasja glede vprašanj, ki niso vključena v volilni dogovor, odločitve sprejemali glede na večino glasov. To bo omogočilo, da se koalicija ne bo sesula, kot se je zgodilo s Prodigem,« pravi Greco in pojasnjuje, da je za primarne volitve predviden tudi drugi krog. Če nihče od petih kandidatov - ti so Pierluigi Bersani, Bruno Tabacchi, Laura Puppato, Nichi Vendola in Matteo Renzi - ne bo presegel petdesetih odstotkov glasov, bo zmagovalca določil drugi krog, ki bo v nedeljo, 2. decembra. (dr)

Z leve Greco, Panariti in Miglia

BUMBACA

ŠTANDREŽ

Tapkanje za doseganje čustvenega ravnovesja

Zveza slovenskih kulturnih društev, kulturno društvo Oton Župančič in KRUT prirejajo delavnico EFT - Tehnike doseganja čustvene svobode z usposobljeno predavateljico Barbaro Žetko, ki bo danes od 15.30 do 19.30 v domu Andreja Budala v Štandrežu. Začela se bo s teoretičnim uvodom o metodi EFT, čemur bo sledil prenos teorije v prakso. »Ker s tapkanjem uravnavamo naš energetski sistem, čim več ga bomo uporabljali, tem bolje se bomo počutili. Trikratno ponovitev celotnega osnovnega recepta na dan je odlična vaja za doseganje čustvenega ravnovesja in nenadomestljivo orodje za boljše počutje,« o tehniki pravijo organizatorji, ki prijave sprejemajo tudi danes na tel. 327-0340677.

Izšla zbirka »mohorjevka«

Goriška Mohorjeva družba bo jutri ob 17. uri v galeriji Ars na Travniku v Gorici krstno predstavila knjižno zbirko za leto 2013. Ob Koledarju so izdali še knjigo Marize Perat »Gorica - Njene zanimivosti in njen čas,« »Jadransko oazo« Floriane Stefani in Daniela Sedmaka ter »Skrivnost none Genovefe« avtorice Doris Jarc.

Še zadnji goriški filmi

V Kulturnem domu v Gorici se jutri zaključuje letošnja izvedba niza Montifilm. Ob 17. uri bodo predvajali filma »Saluti da Sar Planina« in »Piccola terra«, ob 21. uri bosta na vrsti filma »Walter Bonatti - Con i muscoli, con il cuore, con la testa« in »Quattro passi nel regno fantastico«. Danes med 10. in 15. uro pa se bodo člani kluba CAI pri zavetišču Cadorna na Gradini spomnili pokojnega planinca Carla Gasperinija.

Župan iz Verone v Trziču

V avditoriju glasbene šole Vivaldi v Trziču bo danes ob 18. uri posvet na temo dežel FJK in Veneto ter krepitev njunega povezovanja; prireja ga tržiška sekcija Severne lige, osrednji gost bo župan iz Verone Claudio Tosi.

Pohoda danes ne bo

Včeraj smo napačno napovedali, da bo danes 8. pohod po bojiščih Soške fronte v organizaciji Turističnega društva Solkan. Pohod je bil v resnici že včeraj, za napačno informacijo se organizatorjem in bralcem opravičujemo.

SSG - Začetek sezone SSG z »Vajami za tesnobo« Vinka Möderdorferja

Tesnobne in odrešujoče vaje

Igra je lani prejela Grumovo nagrado za najboljše novo slovensko dramsko besedilo - Jutri zadnji dan vpisovanja abonmajev

Na odru nastopajo igralci stalnega ansambla SSG Romeo Grebenšek, Lara Komar, Vladimir Jurc, Maja Blagovič, Primož Forte in Tjaša Hrovat ter gosta Tina Gunzek in Franko Korošec

Jutri bosta zadnji dan vpisovanja abonmajev in otvoritveni večer letošnje sezone Slovenskega stalnega gledališča (SSG) v Gorici. Še do začetka predstave - krstne izvedbe besedila »Vaje za tesnobo« Vinka Möderdorferja - bodo gledalci lahko kupili abonma za šesterico predstav letošnjega programa. Na odru Kulturnega centra Lojze Bratuž bo kot prva zaživela »igra o današnjih dneh«, ki je doživela zelo dober sprejem tako kritike kakor publike, saj prikazuje resnične tesnobe današnjega časa, povezane z delom, družino, človeškimi odnosi. Igra je prejela lani Grumovo nagrado za najboljše novo slovensko dramsko besedilo; na oder ga je postavil štiriinidesetletni režiser Jaka Andrej Vojevec, ki prvič sodeluje s Slovenskim stalnim gledališčem iz Trsta.

V sozvočju z naslovom se fragmenti življenj, v katerih prepoznamo zgodbe iz vsakdanje kronike, predstavljajo kot »vaja, s katero se otresemo tesnobe«. Z dramatično, usodno lahkotnostjo današnjega časa »trenirajo« za katarzično odrešitev igralci stalnega ansambla SSG Romeo Grebenšek, Lara Komar, Vladimir Jurc, Maja Blagovič, Primož Forte in Tjaša Hrovat ter gosta Tina Gunzek in Franko Korošec. Predstava se bo začela ob 20.30.

V goriškem programu SSG so še uspešnica Daniela Glattauerja »Proti severnemu vetru« (10. decembra), metafizični manifest »Alma Ajka« Maje Gal Štromar (14. januarja), sodobna komedija »Burundanga« Jordija Galcerana (8. aprila), koroška družinska saga »Še vedno vihar« Petra Handkeja (v maju) ter songspiel Bertolta Brechta in Kurta Weilla »Mahagonny« (10. junija).

GORICA - Dar Lions Cluba mestu

Informativni stolpiči za italijanske turiste

S krajšo ceremonijo na Travniku so včeraj predali namenu prve štiri informativne stolpiče, ki jih je Lions Club Gorizia Host poklonil mestu; na Travniku je eden izmed štirih, ostali so na križišču med Ulico Garibaldi in Verdijevim korzom ter na trgih Sv. Antona in De Amicis, petega bodo namestili na Verdijev korzo pri Ljudskem vrtu, ko bo ta del mesta obnovljen. Če je res, kar pravijo pobudniki, da gre za turistično-informativne stolpiče, potem se lahko vprašamo, če res mislijo, da v Gorico kapljajo le turisti iz Italije ali z znanjem italijanščine. Ko bi si postavili to vprašanje in vzeli na znanje, da se po mestu radi sprehajajo ljudje iz sosednje države, bi edinemu jeziku na stolpičih - italijanščini - morda dodali še vsaj angleščino in slovenščino. Za to bo še priložnost, saj je predsednik Lions Cluba Gianni Galeotto napovedal, da nameravajo v prihodnje podariti mestu še dodatnih pet stolpičev in da bo za njim predsedniško mesto kluba zasedel Venko Černič. Župan je dodal napoved, da naj bi do decembra odprli pešcem predor Bombi, »s čimer bo rešen problem parkirišča v mestnem jedru, saj bodo ljudje končno lahko uporabljali parkirišče v Ulici Giustiniani«. Opozoril je še, da tudi s starih podob na informativnem stolpiču je razvidno, da na Travniku ni bilo nikoli dreves: »Tudi travnik ni bil, kakor ga imenujejo Slovenci, temveč blatno polje.«

Župan in prefektinja ob travniškem stolpiču

Ugibali so, da bi lahko služila lovcem

BUMBACA

GORICA

Na figi skrivnostna naprava

Nemalo vznemirjenja je včeraj sredi dneva povzročila skrivnostna tehnološka naprava, ki jo je lastnik zemljišča na dnu Ulice Brigata Lambro na Majnicah v Gorici odkril na svojem drevesu. Videti je bila sofisticirana in opremljena z neke vrste videokamero, neznana roka pa jo je pritrdila na tamkajšnjo figo. Obrnil se je na policijo, prihod patrolje je priklical iz hiš še nekatere stanovalce. Naprava je bila tudi za policiste neznanega izvora; poklicali so na poveljstva drugih varnostnih sil, zato da bi poizvedeli, če so seznanjeni, kdo naj bi jo namestil. Zadevi niso prišli do dna. Ugibali so le, da bi lahko služila lovcem, čemur so se domačini čudili, saj ni jim znano, da bi se po tamkajšnjih njivah in travnikih podila divjad. Agenti so napravo nazadnje sneli z drevesa in odnesli.

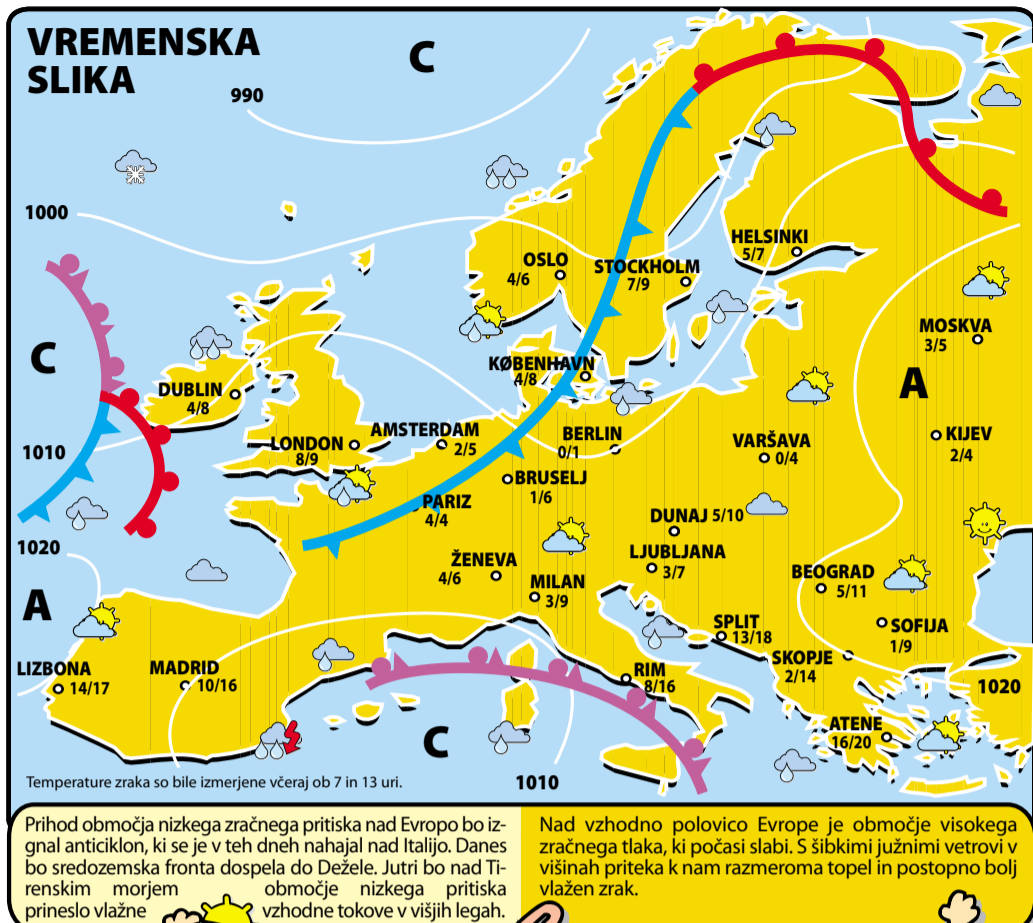

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.09 in zahaja ob 16.31
Dolžina dneva 9.22

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 11.22 in zahaja ob 21.35

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.22 najvišje 19 cm, ob 8.18 najnižje 6 cm, ob 12.28 najvišje 14 cm, ob 20.31 najnižje -32 cm.
Jutri: ob 4.42 najvišje 26 cm, ob 10.37 najnižje -1 cm, ob 14.55 najvišje 6 cm, ob 22.01 najnižje -30 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv na splošno počutje in razpoloženje bo večinoma ugoden, le v krajih z dolgotrajnejšo meglo ali nizko oblačnostjo bodo najbolj občutljivi lahko imeli manjše vremensko pogojene težave.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 16,7 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	9	2000 m	1
1000 m	6	2500 m	0
1500 m	3	2864 m	-1

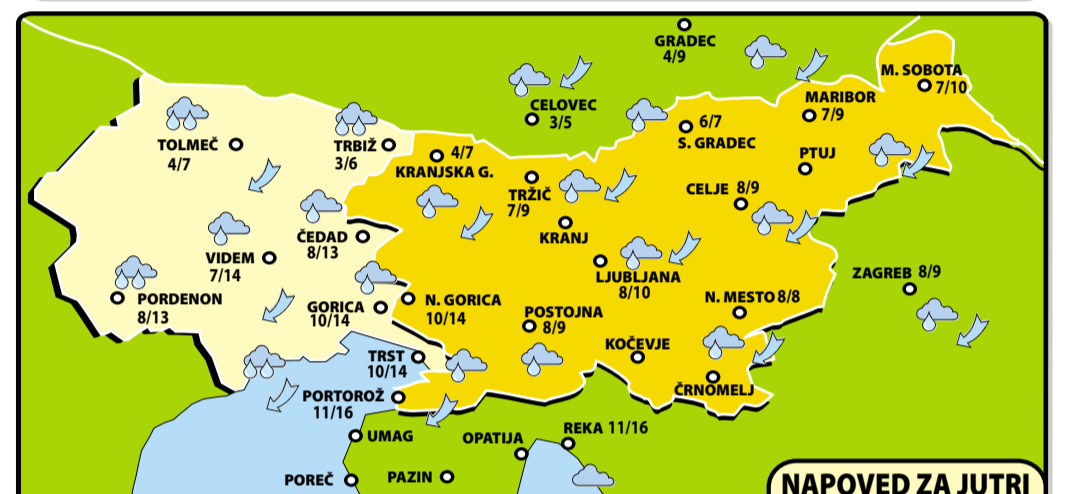
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu 2.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

V gorah bo jasno do rahlo oblačno v visokogorju. V nižinah bo dopoldne jasno, popoldne pa oblačno. Na obali bo dopoldne spremenljivo, nato se bo polagoma oblačilo in popoldne bo deževalo. Zvečer se bodo padavine razširile tudi v nižinah in v gorah.

Danes bo oblačnost od juga naraščala, popoldne bo v južni polovici države pričelo rahlo deževati. Najnižje jutranje temperature bodo od 1 do 6, v severnih krajih malo pod 0, najvišje dnevne od 7 do 12, na Primorskem do 14 stopinj C.

Povsod bo pretežno oblačno. Na obali in v nižinah bo pihala zmerna Burja. Čez noč in zjutraj bodo padavine zmerne, nekoliko močnejše na zahodu. Meja sneženja bo na približno 1800 m. V popoldanskih urah se bo povsod vreme izboljšalo.

Jutri bo oblačno, občasno bo deževalo. Na Primorskem bo popoldne začela pihati šibka do zmerna burja.

na iPhoneu

Bodi vedno seznanjen s svežimi novicami na naši spletni strani.

Prenesi iz Applove spletne trgovine *brezplačno* aplikacijo

Primorski mobile in boš imel dostop do vseh objavljenih novic in fotografij na www.primorski.eu.

Uporabljal funkcijo *JazReporter*. Posnemi dogodek, o katerem želiš poročati, in pošlji fotografijo direktno v uredništvo Primorskega dnevnika.

Available on the App Store

Okenca Si.Con.Te. za družinske pomočnike

IŠČEMO

OTROŠKE
VARUŠKE

NUDIMO

Ali iščete otroško varuško, morda le za kako uro?

Ali pa želite delati kot otroška varuška, ker se počutite nadarjeni za delo z otroki?

Obrnite se na okenca celostnega sistema usklajevanja Si.Con.Te., ki jih je aktivirala Dežela Furlanija Julijska krajina in kjer so brezplačno na razpolago naslednje storitve:

- Analiza družinskih in/ali individualnih potreb
- Analiza sposobnosti in informacije o možnostih dela
- Kvalificirano usklajevanje povpraševanja in ponudbe
- Pomoč pri pogodbenih postopkih ali pri uporabi napotnic (voucherjev) za priložnostno delo
- Koristni nasveti za upravljanje delovnega razmerja
- Informacije o mreži storitev na našem ozemlju

Odprite, katero okence je vam najbližje:

pokličite brezplačno telefonsko številko

800 145538

Dodatne informacije so na razpolago na spletni strani www.regione.fvg.it

pod razdelkom **Enake možnosti in kakovost dela (Pari opportunità e qualità del lavoro)**

ali prek elektronske pošte siconte@regione.fvg.it

Evropski socialni sklad v Furlaniji Julijski krajini
Operativni program krepitev razvojnih potencialov 2007-2013

REGIONE AUTONOMA FRIULI VENEZIA GIUGIA

Si.Con.Te.
CELOSTNI SISTEM USKLAJEVANJA

NALOŽBA V NAŠO PRIHODNOST